9 OCAK 1980 ÇARŞAMBA 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi

Demokrat

Koç'un ücretleri dondurma istemi ve DİSK'in görüşü

DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklar ile yapılan röportaj 8. Sayfada

MHP eğilimli katillerin cezaevlerinden kaçırılma olayı üzerine eski İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, DEMOKRAT'a özel demeç verdi

Faşistlere perde arkası tahliye kararı uygulanıyor..

● "Terörü önlemek, köküne inmek iddiasında olanların Ağca'dan sonra Alpaslan, Sebahattin Civelek gibi ellerindeki önemli sağ teröristlerin kaçırılmalarını önleyememeleri, iddialarının ciddiyetsizliğinin bir göstergesidir,,

ANKARA (DEMOKRAT) Oktay PİRİM

Milliyet Gazetesi Genel Yayın Müdürü Abdi İpekçi'nin katil sanığı Mehmet Ali Ağca'dan sonra Alpaslan Alpaslan ile birlikte iki faşistin

(Devamı 7. Sayfada)

Mehmet Ali Ağca, Maltepe Askeri Cezaevinden kaçırıldı.

Alpaslan Alpaslan, Yozgat Cezaevinden kaçırıldı.

Halkın Gazetesi Demokrat okuyucularından gördüğü ilgi ve anlayışa teşekkür eder

Gazetemiz Demokrat, dünkü sayısında okuyucularına zor, ancak başarılı bir sınav verdi.

Saat 18.30'da GERÇEK Gazetesi'nden ödünç aldığımız ve artık bobinlerle basabildiğimiz 16.000 gazeteyi bazı Anadolu illerine gönderebildik.

Kağıdın tükendiği son dakikada yine serbest piyasadan elde ettiğimiz kitap kağıtlarıyla baskı sistemimizi değiştirerek sabaha dek süren uğraşlarla 13.000 gazete basabildik. GÖZLEM Matbaasında gerçekleştirdiğimiz gazeteler İstanbul ve talebin yüksek olduğu illere dağıtıldı.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen gazetemize çıktığı günden itibaren gösterilen güven ve desteğe, eksikliklerimize rağmen yapıcı eleştirileriyle katkıda bulunan dost okuyucularımıza teşekkür ederiz.

Kağıt sorunumuza-bugünlük-çözüm bulacak 8 sayfalık gazetemizi hazırladık.

Bu arada, en çaresiz günümüzde ödünç kağıt veren haftalık Gerçek Gazetesi ile Gözlem Matbaası yöneticilerine de teşekkür ederken, şartlar ne olursa olsun okuyucularımıza Demokrat'ı ulaştırmayı görev bildiğimizi bildiririz.

Saygılarımızla
DEMOKRAT

Türk - ABD Savunma İşbirliği Anlaşması görüşmeleri sürüyor

Üslerin geçici statüsü üç ay daha uzatılıyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk—ABD Savunma İşbirliği Anlaşmasını görüşerek sonuçlandırmak ve bu arada üslerin statüsünü belirlemek amacıyla ülkemize gelen Nimetz ve Siena başkanlığındaki Amerikan heyeti görüşmelerini dün de sürdürdü. Dışişleri Bakanlığında ve "Çokgizli" olarak sürdürülen görüşmelerde anlaşma metninin son biçimini almak üzere olduğu, ancak bazı konularda henüz bir yak-

(Devamı 7. sayfada)

Son seçimlerde büyük başarı eldeederek salt çoğunluğu sağlayan İndra Gandhi.

Hindistan'da İndira Gandi'nin Partisi salt çoğunluğu kazandı

● "İNDİRA KONGRE PARTİSİ" GENEL SEÇİMLERDE 544 ÜYELİK PARLAMENTO'NUN ŞİMDİYE KADAR BELLİ OLAN 350 ÜYELİĞİNDEN 280 SANDALYE KAZANDI.

YENİ DELHİ (AA) İndira Gandi'nin partisi "İndira Kongre Partisi" yapılan genel seçimlerde 544 üyelik parlamentonun şimdiye kadar belli olan 350 üyeliğinden 3/4'ü olan 280 sandalye kazanarak salt ço-

(Devamı 7. Sayfada)

Sovyetler, Afganistan konusunda verilen kararı veto etti

NEW YORK (ANKA) Bağlantısızlar tarafından BM Güvenlik Konseyi'ne verilen Afganistan'a ilişkin karar tasarısı, Sovyetler Birliği tarafından

(Devamı 7. sayfada)

Tunceli'de tüm okullar boykota gitti

ANKARA (DEMOKRAT)

Tunceli yatılı öğretmen lisesinin kapatılarak lise binasının jandarma genel komutanlığına devredileceği öğrenildi.

Tunceli milli eğitim müdürlüğü'nün lise mü-

(Devamı 7. Sayfada)

İŞÇİLER DİRENİŞİ SÜRDÜRMEKTE KARARLI

TEKEL işçilerinin bir süre önce başlattıkları direniş sürüyor.

MHP eğilimli müdür TEKEL çalışanlarına baskısını arttırdı

HABER MERKEZİ

21 Aralıkta Tekel işçilerinin demokratik hak ve talepleri doğrultusunda direnişe başlamaları üzerine "işçilerin direnişini 1 günde kırarım" diyen MHP eğilimli Rıdvan Metal'ın Cevizli Tekel Ambalaj Fabrikası Müdürü olarak göreve gelmesinden sonra işçiler üzerindeki baskısını yoğunlaştırdığı öne sürüldü. İşçilerin 21 Aralık tarihine kadar çalışmalarının karşılığı olan ve hak edilen ikramiye, yakacak ücretlerinin verilmediği, kaloriferlerin yakılmadığı, yemek çıkarılmadığı, suların akıtılmadığı: ve güvenlik kuvvetlerinin işçilerle karşı karşıya getirildiği bildirildi. Cevizli tesisle-

(Devamı 7. Sayfada)

Baskı yasaları meclisten geçiyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun dünkü birleşiminde, 'baskı yasaları'nın görüşülmesine devam edildi.

Özellikle dernek kurma ve polise olağanüstü yetkiler tanıyan yasa maddelerinin görüşülmesi sırasında CHP sol kanat milletvekilleri direnme gösterdiler.

'Baskı yasaları' için-

(Devamı 7. Sayfada)

Korutürk bugün Ecevit'le görüşecek

ANKARA (DEMOKRAT) Cumhurbaşkanı Korutürk bugün saat 11.00 de CHP genel Başkanı Bülent Ecevit ile görüşecek.

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün partisinin ortak grup toplantısına girerken gazetecilere yaptığı açıklamada görüşme isteğinin Korutürk'ten geldiğini bildirdi. Görüşme Cumhurbaşkanlığı köşkünde olacak.

Jandarma engellemezse ODTÜ - ÖTK seçimleri bugün yapılacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrenci Temsilcilik Konseyi Yürütme Kurulu seçimlerine sıkıyönetim yetkilileri tarafından izin verilmedi. Seçimler sadece sınıf, bölüm ve yurt

(Devamı 7. Sayafada)

Hacı Bektaş'ta POL-BİR'li polisler mahallelere baskın düzenliyor

● VALİ VE EMNİYET MÜDÜRÜ'NÜN DEGİŞMESİNDEN SONRA HACI BEKTAŞ'TA BASKILARIN YOĞUNLAŞTIRILDIGI BİLDİRİLDİ.

HACIBEKTAŞ (DEMOKRAT)

Nevşehir'e bağlı Hacıbektaş ilçesinde Nevşehir Valisi ve Milli Eğitim Müdürü'nün değişmesinden sonra baskılar yoğunlaştı.

24 Aralık 1979'da yapılan Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerinden sonra ilçeye çok miktarda polis ve jandarma getirildi ve halka baskı uygulanmaya başlatı. Trafik polisi Sait Alıcıkaya ile daha önce Pol-Bir başkanlığı yaptığı belirtilen Bahattin Kaplan'ın yanlarına iki polis daha alarak Hızır Mahallesi'ne baskın düzenledikleri, baskına gerekçe olarak daha önce bir trafik polisinin evinin kurşunlanmasını gösterdikleri öğrenildi.

Baskın düzenleyen sözkonusu polislerin bazı evlere otomatik silahlarla ateş açtıkları ve trafik polisi Sait Alıcıkaya ile Bahattin Kaplan'ın "Basın bütün evleri, yıkın, bunların hepsi komünist, kızılbaş, gebertin hepsini" şeklinde sözler söylediği belirtildi.

(Devamı 7. Sayfada)

Florya'daki ERPA Pazarlama'daki grev 100. gününü doldurdu

HABER MERKEZİ

Florya'da Erpa Pazarlama Şirketi'nde çalışan 7 depo işçisi ve 2 şöförün 98 gün önce başlattığı grev tüm zorluklara karşın sürmekte. İşçilerin tümü ilk kez greve çıktıklarını belirterek, "hakkımızı alana dek mücadelemizi sürdürmeye kararlıyız" dediler.

Ekim başlarında alınmış grev kararı... İşçiler bağımsız Teksis Sendikasında örgütlenin-

(Devamı 7. Savfada)

Sigara sıkıntısına Gümrük ve Tekel Bakanlığı neden oluyor

● BAFRA VE BİRİNCİ SİGARALARININ İZMİR VE SAMSUN'DA ÜRETİLDİĞİ VE BU SİGARALARIN DA BİR SÜRE SONRA PİYASADAN ÇEKİLECEĞİ BİLDİRİLDİ'

HABER MERKEZİ

Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nın bir süre önce direnişe geçen Tekel işçilerinin haklarını ver-

(Devamı 7. Sayfada)

OLAYLAR GÜNLÜĞÜ

7 OCAK 1980 Saat: 12 — 8 OCAK 1980 Saat: 12

5 ÖLÜ, 10 YARALI, 4 PATLAMA

(Haberi 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Günümüzün konusu şu "Anarşiye karşı önlemler paketi"nin yasalaşması ile anarşi sorununun çözümlenemeyeceği, bu arada vatandaş hak ve özgürlüklerinin bir kat daha sınırlandırılacağı gerçeği kamuoyunda yeterince vurgulandı. Görünen o ki, gene de imam bildiğini okuyacak, Yasaların çıkmasına çabalanacak. Ola ki, yetmeyecek, ardından Anayasa değişiklikleri önerilecek. "Kurucu Meclis"in hazırlayıp 1961'de referanduma sunduğu o Anayasa ki, 1924 Anayasası'nın çok ilerisinde olmasına ve tüm çağdaş görünümüne karşın, parlamentoda temsil edilecek siyasi güçler yelpazesinin sol kanadını kırpıvermişti. Bir basın toplantısı ile bu eksikliği dile getiren Mehmet Ali Aybar da soluğu mahkemede almıştı. 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesi, genel seçimlerin yapılması ile Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin açılması arasına sıkışan süre içinde "CHP beklenenin aksine Meclis'te çoğunluğu sağlayamayınca ve karşısında AP-YTP-CKMP gibi üç parti güçlü bir biçimde yer alınca Çankaya'da pek de demokratik sayılamayacak asker-sivil toplantıları ve pazarlıkları yapılmış, TBMM'nin açılması bile tehlikeye düşer olmuştu. Açılıştan bir gece önce ise, iki Cumhurbaşkanı adayından biri, apar-topar, Ankara'dan uzaklaşmak zorunda kalmıştı. İnönü'nün kurduğu ilk koalisyon hükümetlerinin oluşmasında- İnönü'nün tarihi kişiliğinin, saygınlığının katkısı önemli olmakla beraber- Parlamento dışı etkenlerin rolü ve baskısı yadsınamaz. Gene de verilen ödünler 22 Şubat

Öz ve söz

21 Mayıs olaylarına engel olamamış ve 1964 yılında, zamanın Genelkurmay Başkanı Sunay, BMM Başkanı Fuat Sirmen'e, Türk Silahlı Kuvvetleri adına, uyarı mektuplarının ilkini yollayıvermişti. Anlayacağınız; Anayasamız 12 Mart döneminde Parlamentoda parlamerterlerin oylarıyla delik- deşik edilmeden önce de azbuçuk ellenmişti.

Diyeceğim, özümüz sözümüze uymadıkça ve kağıt üzerinde, yasalarda varolan soyut hak ve özgürlükler günlük yaşama aktarılıp somutlaşmadıkça; bir yerde falan yasaya filan madde eklenmiş, filan yasadaki hak ve özgürlükler falan biçimde kısıtlanmış ne farkeder?

Sırası gelince, yeryüzünde demokrasi ile yönetilen 14 ülkeden biri olduğumuzu Demirel bile söyleyip duruyor.

Duruyor da... Başbakanlığında Hacettepe Üniversitesi memuru Hüseyin Karakaş Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde "Beyin kanaması"ndan, Necdet Bozkurt İskenderun Merkez Karakolu'ndan "Kaçarken" - hem de nereden atıldığı belli olmayan bir kurşunla- ölüyor.

Böyle olaylar, uygar ve gerçek demokrat ülkelerde, şu ya da bu gazetenin haberleri arasına sıkışmak yerine, hesabı görülünceye kadar, tüm basının ortak manşetlerinde yer alır ve kamuoyunun ortak malı olur.

Başka bir deyişle demokrasi, hak ve özgürlükler yaşam içinde savunulur.

Ama, 1950'lerin özgürlük şampiyonu bir Prof. Turhan Feyzioğlu, 12 Mart'lı 1970'lerde, Avrupa Parlamentosu'nda, "Türkiye'de demokrasi vardır. İşkence yoktur." diye nutuk çekerse; Bir Anayasa Profesörü Erim 12 Mart'ta Başbakan olunca Anayasa'nın "Lüks"lüklerinden söz ederse; Bir Ankara Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Beyhan Cenkçi, yine aynı dönemde İrlanda'da yapılan uluslararası bir basın seminerinde, Türkiye'deki demokrasiden dem vurarak gülünçleşirse; Bir Ali İhsan Göğüş "özerk TRT yasası benim bakanlığım sırasında Meclis'ten çıktı" diye övünürken-kaderin garip bir cilvesi ile-gene kendi bakanlığı sırasında TRT'nin özerkliğini kaldıran yasaya oy verise; 1960'ların bir başka özerklik şampiyonu-aslında salt AP iktidarına karşı bir özerklik savunucusu idi-TRT Genel Müdürü Öztrak, 12 Mart yaklaşırken Başbakan Demirel'e -Salt TRT Yönetim Kurulu'ndaki muhalefeti susturabilmek için- "Ben çocuğunu boğan ana durumuna geldim. Özerklikten vazgeçtim. Yeter ki siz TRT'yi bu solculardan temizleyin." diyebilecek bir demogojiye düşerse; Yılların Hürriyet Parti'li -CHP'li özgürlükçüsü Coşkun Kırca'sı, bir büyükelçilik uğru-

(Devamı 7. Sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

9 OCAK

1960 — POLİS ÖĞRENCİLERE ENGEL OLDU.

Gerici hareketleri protesto amacıyla gençliğin Üniversite bahçesinde yapmak istediği sessiz yürüyüşe polis engel oldu. Polis öğrencileri dağıttı. 5 gazeteci ile 3 öğrenciyi gözaltına aldı.

1963 — SOSYALİST KÜLTÜR DERNEĞİ: KURTULUŞ SOSYALİZMDEDİR.

Sosyalist Kültür Derneği yayınladığı bir bildiri ile Türkiye'nin çıkar dengesine dayanan kapitalist bir düzen içinde olduğunu, kurtuluşun ise sosyalizmde olduğunu belirtti.

Derneğin amacının, Türkiye'nin sorunlarına sosyalist açıdan yaklaşmak ve bu açıdan incelemek, bunların açıkça tartışılmasını sağlamak ve socyalist düşünceyı yaygınlaştırmak olduğu açıklandı.

1969 — GEMİ ÇALIŞANLARININ GREVİ

Denizcilik Bankası Deniz Nakliyat Şirketine bağlı olarak çalışan 1750 işçi, 14 şilep ve 4 tankerde greve başladı. Deniz Ulaş-İş Sendikasına bağlı işçilerin grevini Likat-İş ve Dok-İş üyeleri de destekledi.

1971 — AĞANIN TOPRAKLARINI İŞGAL EDEN KÖYLÜLER JANDARMA İLE ÇATIŞTI'

Dört gün önce, Germencik'te, 50'den fazla traktörle Ağanın topraklarını işgal eden kadınlı-erkekli köylüler jandarmayla çatıştı.

Toprakların kendilerine ait olduğunu, bu konuda açılan davanın 35 yıldır sürdüğünü söyleyen köylüler, 20 bin dönümden fazla toprağa kimseyi sokmadılar. Ancak 9 Ocak günü toprakları sürmeye başlayan köylüleri Aydın'dan gelen jandarmalar kordon altına aldı. Buna rağmen toprakları terketmeyen köylüler "Açlık canımıza tak dedi" diyerek, direnişlerini sürdüreceklerini belirttiler.

GÜNÜN YAZISI

"İkili anlaşma"

Muzaffer ERDOST

Sovyetler Birliği askerlerinin Afganistan'a gönderildiği anın, tam da bir iktidar değişikliği anına denk düşmesi, Sovyetler Birliği'nin, kendisi ile Afganistan arasındaki bir ikili anlaşmaya dayanılarak ve çağrı üzerine asker gönderdiği yolundaki gerekçesine pek inandırıcılık kazandırmıyor. Bununla birlikte, Afganistan'ın iç durumu ve burada, dış güçlerin etkinlikleri konusunda sağlıklı bir bilgimiz henüz yok. Yığınların, genel ulusal amaçlarının, özellikle demokratik amaçlarının, dolaylı bir baskı altında bulunup bulunmadığını "müdahale"nin doğrudan böyle bir dış baskıya yönelik olup olmadığını da bilmiyoruz. Bunun için de, bu konuda kesin bir vargıya varmanın, şu anda doğru olmadığı inancındayız.

Ama, bir ülkede, askeri baskı altında ve özellikle yabancı asker baskısı altında, sosyalizme giden yolda demokratikleşmenin koşullarını yaratmanın olanakları bulunmadığını belirtmek gerekir. Ve özellikle de, Sovyetler Birliği'nin yerel olarak askeri planda kazanacağı şey, dünya devrimci hareketi açısından kaybedilecek olan ile birlikte ele alınmak gerekir. Nitekim, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a asker göndermesi'nin, gericiliğin ve özellikle faşizmin etkin olduğu ülkelerde, gericiliğin ve faşizmin kabarmasına yenibir olanak sağlamış olduğu gözardı edilmemelidir ve devrimci açıdan, bu, küçümsenemez.

Türkiye'de de bu olaydan yararlanılarak, gericiliği kabartmak amacıyla bir kamuoyu oluşturulması doğrultusunda verilen demeçler ve yapılan yayınlar, ilginç bir tabloya da gözler önüne sermektedir. Birleşik Devletlerin Vietnam'a açık saldırısını ya da Şili'ye dolaylı saldırısını alkışlayanlar; gene, Çin Halk Cumhuriyeti'nin Vietnam'a açık saldırısını savunanlar, Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a asker göndermesini, duraksamaksızın suçlamakta sakınca görmüyorlar. Bunların, soruna, yığınların ulusal ve özellikle demokratik amaçları açısından bakmadıkları açıktır; bunlar açısından, esas olan "Müdahale"nin kendisi değildir, "Müdahale"nin hangi devlet tarafından yapılmış olduğudur. Bundan da önemlisi, Sovyetler Birliği'nin bir ikili anlaşmaya dayandığını ileri sürmesine karşın, bu askeri "Müdahale" dolayısıyla, Türkiye'de, devrimci hareketin, özünde bir Sovyetler Birliği müdahalesi tehlikesini de bağrında taşıdığına ilişkin sağdan yapılan yorumlardır. Bu yorumları yapanların, Türkiye'nin, hangi ülkeler ile ve nasıl "ikili anlaşma"lar imzalamış olduğunu gözardı edenler olduğuna ve hatta bu ikili anlaşmaların varlığını halktan gizlemeye yıllarca özel özen gösterenler olduğuna dikkat etmek gerekir.

Demokrat Parti iktidarı zamanında, 5 Mayıs 1959'da, Ankara'da, o zamanki dışişleri bakanları Zorlu ile Dulles arasında, adına "dolaylı saldırı" anlaşması denen bir ikili anlaşma imzalanmıştır. Birleşik Devletler tarafından dayatılan bu ikili anlaşmaya göre, Türkiye'ye, "dolaylı" bir saldırıda, "yıkıcı" faaliyetlerde bulunulduğu, "Sivil saldırı" olduğu zaman, Birleşik Devletlere müdahale hakkı tanınmış bulunmaktadır. "Dolaylı saldırı"nın, "yıkıcı faaliyet"in, "sivil saldırı"nın, belli bir tanımının yapılmadığını yazan Şevket Süreyya Aydemir, öğrencilerin 6.Filoyu protestolarının, bir genel grevin ve benzeri hareketlerin dolaylı saldırı, yıkıcı faaliyet ya da sivil saldırı sayılabileceğini, ve bunun "takdir" hakkının Amerikalılara ait olduğunu yazıyordu. (Bkz: Şevket Süreyya Aydemir, Menderes'in Dramı, İstanbul 1969, s. 330) Nitekim, bu ikili anlaşmayı imzalamış bulunan Zorlu da, Yassıada'daki sorgulamasında, takdirin, Birleşik Devletler'e ait olduğunu yinelemekteydi. Şu nokta açıktır ki, halkın kendi istemleri doğrultusunda, bağımsız ve gerçekten demokratik bir siyasal iktidarın kurulmasını sağlayacak genel bir seçim sonucunu, Birleşik Devletler, bir "sivil saldırı" olarak niteleyebilir ve Türkiye'ye, bu anlaşma gereğince müdahale edebilir.

Buna karşılık, aynı anlaşmada, Birleşik Devletler'in "Türkiye'nin siyasal bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne karşı yapılacak her türlü tehdidi, ciddi bir şekilde tetkik edeceği" hükmü yer almaktadır. Böyle bir maddeden, Birleşik Devlet-

(Devamı 7. Sayfada)

FORUM

BİR SENATO ARAŞTIRMA ÖNERGESİ TABİİ SENATÖR SUPHİ GÜRSOYTRAK

Gürsoytrak "..... üçbuçuk yıl içinde sadece beş üssün faaliyetini tatil ettiği, kalan yirmibir üssün normal çalıştığı bildirilmiştir" (2)

Bunun üzerine 12 Ağustos 1978 günü basında "Ankara, üslerle ambargonun ayrı konular olduğunu Washington'a bildirdi" şeklinde ilginç bir haber yayınlamıştı. Bunu takiben eski Dışişleri Bakanı Sayın Çağlayangil'in "Amerikan Üsleri açılamaz uluslararası hukuk kurallarına aykırıdır", "Zira bu tesislerin çalışmasını öngören ikili anlaşmalar Demirel Hükümetince tümüyle geçersiz sayılmıştır. Ortada hukuki bir bağ kalmamıştır", "Bu üsler, Türkiye'nin savunmasına ek tehditler yüklemektedir" şeklindeki beyanatı 13 Ağustos 1978 günlü basın da yayınlanmıştı.

2/a- Sayın Demirel ise, 9 Ekim 1978 günlü basında yaptığı açıklamada; "Devlette devamlılık asıldır. 25 Temmuz 1975 te bu tesisleri kapatmıştık, bunlarla ilgili anlaşmayı ortadan kaldırmıştık. Sonra 1976 Martında bu tesislerin yeniden açıldığı zaman nasıl çalışacağını tanzim eden bir anlaşma imzalamıştık. Bu anlaşma gereğince bu tesisler açılırsa, ABD Türkiye'ye dört yıl için 1 milyar 200 milyon savunma yardımı yapacaktı. Bu tesisler, Türkiye'nin savunma riskini artırmaktadır. Böyle bir anlaşmanın ABD kongresinden geçmesi ise ambargoyu şartsız biçimde ortadan kaldırıyordu. Şimdi ne olmuştur. ABD Kongresi, ambargonun tatbikini şarta bağlamıştır. Şart Kıbrıs'taki gelişmedir... Ortak savunma tesislerinin yeniden çalışmaya açılması, hukuki mesnetten mahrumdur... Hükümetin IMF karşısında takındıkları tavır ile, ABD hükümeti karşısında takındıkları tavır aynıdır"

b-6Ekim 1978 günü ABD basınında Türkiye'nin silah ambargosunun uygulandığı üçbuçuk yıl içinde sadece beş üssün faaliyetini tatil ettiğini kalan yirmibir üssün normal çalıştığı bildirilmiştir.

Oysa Türkiye 5 Şubat 1975'ten itibaren uygulanmaya başlanan silah ambargosuna misilleme olarak NATO'ya ait olduğu bildirilen İncirlik hariç, kalan 25 üssün faaliyetlerinin tamamen durdurulduğunu açıklamıştı.

c-ABD Dışişleri Bakanlığı Halkla İlişkiler Bürosu; "Denizaşırı ülkelerde yapılmış bulunan ABD kökenli yatırımların sahibi ülkelerce kamulaştırılması halinde ABD-nın durumu ve tutumunun ne olacağı konusunda referans niteliğinde bir not" yayınlamıştı. Anılan not Washington Büyükelçiliğimiz Ticaret Müşavirliğince -Dosya No:340, 1349 sayı ile 7 Eylül 1978- tarihinde Ankara'da Dışişleri Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatına gönderilmiştir. Gönderilen yazıda, "ABD Hükümetinin Amerikan yatırımlarına güvence istediği, kamulaştırmalar halinde hükümetlere yardımı erteleyeceği, çok uluslu kalkınma bankalarının kredilerinde olumsuz oy talep edeceği, ticari avantajlardan ülkeleri mahrum edeceği" şeklinde ihtar edici bir haber yer almıştır.

d-10 Ekim 1978 günlü basında Dışişleri Bakanlığı sözcüsünün "Türk Hükümeti'nin 1975 yılında Türkiye'deki ortak savunma tesislerinin faaliyetlerinin durdurulması yolunda aldığı karardan sonra ambargo süresince altı ana tesis dışındaki on üçü özel mühimmat deposu, yedisi iletişim şebekeleri olan 20 tesisin faaliyetlerini NATO'ya katkıları çerçevesinde sürdürdüklerini" açıklamış olduğunu görmekteyiz.

e-Oysa 19 Aralık 1975 günlü basında "Türkiye'nin üslerle ilgili anlaşmaların yıllık yapılmasını isteyeceği ve her yılbaşında kongre yardımı başlatırsa, üsler o yıl için faaliyetlerine devam eder" uygulamasını önereceği belirtilmişti.

3/a-24 Temmuz 1975 tarihinde ABD Kongresinin ambargosunun devamı için aldığı karar Ankara'ya ulaşınca hükümet, 25 Temmuz 1975 günü toplanarak, Türkiye'deki ABD üslerinin kapatılması kararını almıştır.

b-Aynı yıl Dışişleri Bütçesi Millet Meclisi'nde görüşülmesi sırasında Sayın İhsan Sabri Çağlayangil; "Artık Türkiye'de ortak savunma tesisleri olmayacaktır. Amerika ile müşterek bir tesis yapılmayacaktır. Ambargo hasmane bir hareket olmakla beraber yeni bir imkan hazırladı. Amerikan taahhütlerini tek taraflı olarak ihlal etmesi bize, feshi için, vazgeçilmesi için birçok kayıtlara bağlayan bu anlaşmalardan bir kalemde, bunları hükümsüz, geçersiz addetmek imkanını verdi. Onu kullandık, bugün ikili anlaşmalar yok. O, 54 anlaşma tarihe karışmış, ona ruh ve hayat veren esas kaideler de yok. Bugün artık kendimiz hürüz. Yeni işbirliğini yeni şartlara göre yapar, veya yapmayız. Bu duruma geldik. İşbirliği devam eder veya etmez ayrı bahis ama, bundan sonra ikili tesis olmaz. Hem Amerikan kumandanının hem Türk kumandanının beraberce hükmedeceği tesis olamaz.

Türkiye'de Türk tesisi olur. İdaresi de Türk olur. Teknik murakabesi de Türk olur" şeklinde bu konudaki görüşlerini açıklamıştı.

Ancak bu konuşmadan kısa bir süre sonra Sayın Çağlayangil, Kissinger ile yaptığı temaslardan sonra "Türk-Amerikan ortak savunma anlaşmasını" 26 Mart 1976 tarihinde imzalamıştı. Yine Çağlayangil, anlaşmanın ABD Kongresinden geçmemesi halinde Türkiye ile ABD arasında, ABD'nin Türkiye'de üs kurması için hiç bir yasal anlaşma ve hukuki dayanak bulunmadığı kanısında olduğunu belirtmiştir.

Nitekim Sayin Ecevit hükümeti işbaşına geldikten sanra; ABD ile üsler konusunda bir temel anlaşma hazırlanacağı, açıklanmıştı.

c-Buna rağmen Ecevit hükümeti 5 Kasım 1978 günü yaptığı açıklamada; "Ambargonun kalkması ile Türkiye ve ABD arasındaki olumsuz bir etkenin ortadan kalktığını ve işbirliği olanaklarının açıldığını belirtmiştir.

Ayrıca "faaliyetlerine ara verilmiş bulunan tesislerin" bir yıl süre için geçici statü ile çalışmaya başlamasını uygun gördüğünü belirtmiştir.

6 Kasım 1978 günlü basında ise, "Hükümetin, ABD tesislerinin geçici statüyle açılması konusunda da Demirel Hükümeti zamanında Temmuz 1975 tarihinde bir geçici statü çıkarıldığını, o zaman bu geçici statünün meclislerden geçirilmediği hatta Bakanlar Kurulu Kararı bile bulunmadığı, bu nedenle, yeni geçici statünün meclislerden geçirilmesi gerekmediği kanısında olduğu" haberi yayınlanmıştır. Yine aynı gün basında "Açılan tesisler Türk Komutanının yönetiminde olacaktır." denilirken Amerikan kaynaklı haberlerde de "ABD personeli, ABD makamına bağlıdır ve ABD subayları sadece ABD personelini ve FAALİYETLERİNİ KOMUTA eder" haberi yayınlanmıştır.

d- Ambargo kalkmadan önce ABD, Hükümetince 3 Ekim 1975 tarihinde ambargo kısmen, aralanarak Türkiye'ye 185 milyon dolarlık malzeme serbest bırakılmış, lisans müsaadesi yoluyla Amerikan serbest piyasasından istenilen malzemenin alınmasına olanak sağlanmıştı. Ambargo kalktıktan sonra Türkiye'ye açılan kredi miktarı ise 175 milyon doları FMS kredisi ile 50 milyon dolarlık güvenlik destek yardımı olmak üzere 225 milyon dolardır.

e- ABD; ister ittifak içinde olsun, ister olmasın kendi çıkarları için yararlandığı üsler veya tesisler için yılda ortalama 200-250 milyon dolar kadar bir ödemeyi üslerin veya tesislerin bulunduğu ülkelere yaptığı genellikle bilinmektedir. (İspanya ve Filipinlerde yapılan antlaşmalarda olduğu gibi). Üç yılı aşkın bir ambargo süresinden sonra ve de Türkiye ile hem doğru dan hem de ikili anlaşmalardan doğan taahhütlerine rağmen ABD'ce öngörülen miktarın azlığı açıkça görülmektedir. Buna karşılık isteklerin ve dolayısıyla yarattığı risk çok büyüktür.

Hele bu açıklamalardan kolayca anlaşılacağı gibi ABD'nin Türkiye daha önce ödemeyi kabul ettiği 1 milyar 250 milyon dolarlık bir meblağı sıradan alt düzeyde her ülkeye yapılan bir ödeme şeklidir. İttifak hükümleri ve gerekçesiyle ve de yarattığı risk ile de bir ilgisi yoktur.

f- Basına yansıyan 1978 yılı NATO belgelerinde belirtildiğine göre Türkiye, NATO üyesi ülkeler içinde savunma masraflarını en çok yapan bir ülkedir. Gayrı safi milli hasılanın % 6'sını veya milli bütçesinin %30'unu bu amaçla harcamaktadır. Türkiye'nin bu derece yüksek düzeyde savunma masrafı yapmasını temel nedeni NATO'nun yüklediği sorumluluklardan doğmaktadır.

g- Çağımızda süper güçlerin ellerinde bulunan nükleer silahların tahrip güçleri ile bu silahları uzaydan da kullanabilmek olanaklarına sahip olmaları neredeyse gezegenimizi yok edecek düzeye ulaştığı bilinen bir gerçektir.

Bu silahlara, teknolojisi ve üretimine sahip olmayan ülkelerin, bu tür muhtemel bir savaşın dışında kalmaları ulusların varlığını korumak açısından ne kadar önemli bir sorun olduğu açıkça vurgulanmaktadır.

Türk Ulusu, bağımsızlık ve egemenlik haklarıyla olduğu kadar varolması veya olmaması gibi hayat hakkı ile ilgili geçmişte olduğu kadar bugünkü ve yarınki yaşamıyla son derece yakından ilgili bu üs ve tesisler ve de çalışmaları hakkında, yabancıların bildiği kadar kesin bir bilgi sahibi değildir.

Adetlerinden tutunuz da, nereye bağlı olduklarına yani Türk Silahlı Kuvvetlerine mi, NATO'ya mı, ABD'ye mi bağlı olduklarına hatta niteliklerine kadar değişiklik görüş ve iddialar resmi görevliler tarafından çeşitli zamanlarda ileri sürülmüştür. Hatta bir defasında Sayın Demirel Türkiye'de üs yok tesis vardır iddiasında bulunmuştur.

Bu üs ve tesislerden yararlanan ABD'nin, zamanın Türk hükümetinin haberi ve müsaadesi olmadan Lübnan'ın içişlerine karıştığı, SSCB'nin üzerine U-2 casus uçağı gönderdikleri bilinen ve Arap-İsrail savaşlarına çeşitli şekillerde karıştıkları ise ileri sürülegelen iddialar arasındadır.

Bunun gibi benzei olaylarla bundan sonra da eskiden olduğu gibi, Türk ulusu ve hükümeti, emrivakilerle karşı karşıya gelecek midir? Gelmeyecekse bunun güvencesi nedir?

Bu gibi us ve tesislere, Türk ulusunun güvenliği açısından gerçekten gereksinme var mıdır?

Ortak savunma bakımından bazı tesisler belki gereklidir. Ancak 25 adet gibi pek çok miktarda üs ve tesise ne gerek vardır?

Türkiye Cumhuriyeti ve ABD arasında mevcut Türk-Amerikan ikili işbirliği Anlaşması ile NATO Antlaşması ortak üyeliği taahhütleri, ve 3 Temmuz 1969 tarihli "Savunma İşbirliği Anlaşması" hükümleri ortada iken ABD; bunları görmezlikten gelerek Türkiye'ye karşı rahatlıkla silah ambargosu uygulamıştır. Ve hatta parası ödenmiş harp silah, araç ve gereçlerini göndertmemiş, üstelik bunlar için ardiye parası da talep etmiştir.

Önergenin başından beri açıklaya geldiğim bilgilerin ışığında, Türk Ulusu'nun ve Cumhuriyet Senatosu'nun -TBMM'nin- Türkiye'de mevcut bulunan üs ve tesislerle ve silahlarla, bunların yarattığı ve yaratabileceği durumlar da dahil olmak üzere ilgili her türlü bilgiyi en doğru şekilde tesbit etmek ve bu bilgilerin ışığında Anayasa ve Ulusal çıkarlar doğrultusunda yapılması gerekenleri belirlemek için aşağıdaki hususların aydınlığa çıkarılmasında zaruret olduğu kanısındayız.

1- Türkiye'de mevcut olan üs ve tesisleri, ABD'nin Türkiye'ye karşı ittifaklarından doğan bağlayıcı taahhütlerini tek taraflı olarak bozması karşısında Türk Hükümeti de 3 Temmuz 1969 tarihli Savuma işbirliği anlaşması ile bununla ilgili diğer anlaşmaları hukuken geçersiz saymış ve Türkiye'deki bütün üs ve tesislerin faaliyetlerini durdurmuştur. Hal böyle olunca, ülkemizde mevcut olan üs ve tesislerin yeniden faaliyete geçirilmesi için, Anayasamıza ve mevzuatımıza göre yeni bir anlaşma gerekmektedir.

DEVAMI YARIN:

Tesis ve üslerin ve diğerlerinin hangi devletler veya NATO gibi örgütlerle organik bağı var dır?

Halkın Gazetesi Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Esnaf gözüyle "Demokrat"

Sayın Demokrat yazarları içinde bulunduğumuz mücadelenin keskin olduğu dönemde, ülkemizde olup bitenleri en doğru bir biçimde gözler önüne sereceğinize yürekten inanıyorum.Bu görevinizde mücadelenizde başarılar diler saygılar sunarım.

Ben İzmir'in Altındağ Semtinde bir esnafım,çıktığı ilk günden okumaya başladım Demokrat'ı benim gazetemi,halkımın gaztesini.

Ülkemizin içinde bulunduğu dönem, bizi zor günlerin beklediğini göstermektedir. Bunun için bütün emekçileri, yurtseverleri, devrimcileri esnafı faşizme, faşist teröre karşı örgütlü bir biçimde savaşmaya mücadele etmeye çağırıyorum. Bu çağrı birlik çağrısıdır. Bu çağrı faşist teröre karşı mücadele edecek olanlara bir çağrıdır. Biliyoruz ki solcuyum diyen bazı çevrelerde de bu çağrı tekrar tekrar yapılmıştır ama hayata geçiren devrimciler olmuş ve olmaya da devam etmektedirler. Eğer ki bizler devrimciler birlikte mücadele edersek egemen sınıfın taa yüreğine kadar ineriz. Çünkü biz halkız çünkü biz emekçiyiz en sonunda yeneriz.

Ülkemiz emperyalizme bağımlı yarı sömürge bir ülke olduğu için,kapitalizm kendi içsel dinamiği ile gelişmediği için bu çarpıklığı daha da derinleştirmek için,emekçi halkımıza baskı, zam, zulüm uygulayacaklardır. Yani içinde bulundukları bunalımı emekçi halklarımıza yüklemek istiyorlar. Bunu yapabilmek için de ellerinden gelen her türlü baskı yasalarını gündeme getirmektedirler. Bunun karşısında emekçi halkımız susuyor mu ? Hayır.

Demokrat yazarları, Size de faşizm şu veya bu şekilde saldıracaktır. Susturmak isteyeceklerdir bunu yapamasalar bile kağıt vermeyceklerdir. Tehtidler savuracaklardır. Ama sizler halksınız ve halk en sonunda burjuvazinin açtığı savaşın zaferini mutlaka kendi kazanacaktır.

Ben bir esnaf olarak devamlı okumak ve incelemek içersindeyim. Onun için bunu sıradan bir devrimci olarak yazıyorum. Bu yazı dizimi yayınlarsanız çok sevineceğim. Ayrıca Altındağ Semtinde de mücadele içersindeyim. Genel İzmir olarak devrimciler örgütlü bir şekilde faşizme emperyalizme (faşistlere) karşı mücadele vermekteyiz.

Size, ülkemiz devrimcelerine mücadelelerinde başarılar dilerim. Dileriz ki yolunuzdan bir çizgi bile dönmeyesiniz. Bizim hepimizin yolu emekçi halklarımızın kurtuluş yoludur. Bu yolda nice kayıplarda versek, o yol sarptır dolambaçlıdır. Yolunda düşenlerin yoludur. Yine de biz kazanacağız.

Devrimci selamlar.
Altındağ'dan bir esnaf

"Bergama Cezaevi'nde devrimci mücadele yükseliyor"

K. Maraş katliamının üzerinden tam bir sene geçti ama yüzlerce emekçi ve yoksul halkımızın katledilişi unutulmadı, unutulmayacak, unutmayacağız. Bizi bizim topraklarımızın üzerinde köleleştirmek isteyen emperyalizme, Faşizme ve oligarşiye karşı devrimci yolumuzda kararlı adımlarla yürüyeceğiz.

Taki mücadelenin sonuna, kurtuluş bayrağını oligarşinin burcuna dikene dek. Biz Bergama Cezaevinde Hükümlü ve tutuklu Siyasi Mahkumlar olarak gelişmekte olan işçi sınıfının mücadelesinde işçi sınıfı ile omuz omuza olduğumuzu bildiririz. Bizim devrimci mücadelemizi ne faşist terör nede faşist baskı yasaları yıldıramayacaktır. Cezaevinde vermiş olduğumuz mücadele karşısında şaşıran Cezaevi Savcısı K.Maraş olayını protesto eylemini engellemek istemiştir. Ama devrimciler ve mahkumlar Savcının tehdidi ve baskıları karşısında yılmayıp en iyi şekilde yaşanan olayları ve faşist cinayetleri teşhir etmişlerdir.

Bizim zindanlarda devrimci mücadelemizi hiç bir engel durduramayacaktır.

Bergama Cezaevinden Devrimciler.

"Demokrat Gazetesine Okurlarından"

Halkın gerçek sorunlarını dile getiren burjuva gazetelerinden çok farklı bir rotada çalışan Demokrat gazetesine başarılar dileriz. Biz Ümraniye de hiç bir olanağımız olmadığı halde devrimci sorumluluğumuz gereği anti faşist mücadeleyi yükseltmeye çalışan kişileriz.

Biz anti faşist mücadeleyi yükseltmeye çalışırken kendini kanun adamı süsü veren faşizmin resmi güçleri ve bunun yanında onlarla işbirliği yapan sivil güçleri(halk düşmanları paralı caniler çetesi)

Ümraniye Halkı aydınları, yurtseverleri yıldırmak için ölüm tehtidleri saldırılar baskılar sürmektedir.

Fakat işçi sınıfının kurtuluş mücadelesine gönlünü adamış kişileri yıldırmadı.yıldıramazlar da.

Ümraniyeli Devrimciler

EKONOMİ DÜNYASI

Serbest piyasada petrol fiyatlarının düşmesi bekleniyor

ANKARA (Hikmet BİLA)

Geçtiğimiz günlerde, Caracas'da yapılan Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) toplantısında, petrol fiyatları üzerinde anlaşma sağlanamamasının yarattığı "karışıklık" sürüyor. Venezuella Petrol Bakanı, bazı ülkelerin "petrol üretim ve fiyatlandırmasının egemenlik sorunu" olduğunu öne sürerek, ortak fiyat belirlenmesine bu yüzden yanaşmadıklarını açıkladı.

Bazı OPEC ülkelerinin OPEC'ten bağımsız olarak fiyat artırımlarına gitmeleri sonucu dünya petrol piyasasının "kaosa sürüklendiği" ifade ediliyor.Resmi fiyatı 23.5 dolar olan petrolün bazı OPEC üyelerince 30 dolara kadar çıkarılması sonucu , tüketici ülkelerde, 1973 yılındaki büyük fiyat arttırımında olduğu gibi panik başladı. OPEC üyesi ülkelerin fiyat farklılaştırmaları sonucu oluşan ortalama 27 dolarlık fiyatın, bir yıl öncesine göre yüzde 113 oranında bir artışı ifade ettiği bildiriliyor.

OPEC Bakanlarının ortak fiyat belirleyememeleri sonucu, hızlanan fiyat arttırımlarının kısa bir süre sonra ters etki yaratarak fiyatlarda düşmeye yolaçacağı öne sürülüyor. Batılı gözlemciler,büyükfiyat artışlarının, petrol ithalatçısı olan gelişmiş kapitalist ve bağımlı ülkelerde tüketimi kısıcı önlemlerin arttırılması sonucunu doğurduğunu belirtiyorlar. Bunun bir sonucu olarak son bir yıl içinde dünya petrol talebinde izlenen gerilemenin önümüzdeki dönemde hızlanması bekleniyor.

TEKEL'in Anadolu'daki fabrikaları da duracak

HABER MERKEZİ

TEKEL'in Anadolu'da üretim yapan fabrikalarının önümüzdeki günlerde üretimi durdurmaları bekleniyor.

Sigara fabrikalarında tütünü elemek ve makineye vermekte kullanılan "bant'ların yalnızca direnişte bulunan Cibali Tütün Fabrikasında üretildiği, Anadolu'da bulunan Tekel Fabrikalarında da bu bantların bir kaç gün içinde yenilerinin gerekli olacağı, bu nedenle üretimin devam edemeyeceği bildirildi.

Söz konusu bantların yurt dışından getirilmelerinin de mümkün olmadığı belirtiliyor.

NECDET ERDOĞAN BOZKURT
(1954............)

Devrimci önderimiz Necdet Erdoğan Bozkurt'u yitirdik.
Mücadelesi faşizme karşı mücadelemize ışık tutuyor.

Devrimci Teknik Öğretmenler

(Demokrat: 116)

AYDIN BAHÇECİ
(1957.........)

Faşizme karşı mücadelemizde senin de onurlu bir yerin var
Ve mutlaka varacağımız aydınlık yarınlarda seninde parıltın olacak.

İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü
Devrimci Yol taraftarları

(Demokrat: 110)

Eskişehir'de firmalar ihracat bağlantılarını iptal ediyor

Sanayii kurtarmak için okulların kapatılması önerildi

● YAKIT BULUNAMAZSA BURSA'DAKİ 280 FABRİKA ÜRETİMİ DURDURACAK.

HABER MERKEZİ (THA)

Bursa'da Vali Zekai Gümüşdiş'in başkanlığında işadamları ve sanayicilerin katıldığı toplantıda, kısa sürede fuel-oil bulunmadığı takdirde, Bursa sanayisinin duracağı, fuel-oil ile çalışan 280 fabrikanın üretimini durdurması halinde ise milyarlarca servet kaybının yanısıra, işçilerin sokağa dökülerek anarşiyi daha da arttıracakları ileri sürüldü.

Toplantıda konuşan Bursa Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Ali Osman Sönmez, yanlış enerji politikası yüzünden Bursa'da tam kapasite ile çalışan sanayi dalı kalmadığını belirterek, "özel sektöre imkan tanınmadıkça, bu bunalım sürecektir. Yabancı sermayeye hayır dersek özel sektörü hırsız olarak nitelersek , sularımız daha çok akar, bizde karşıdan seyrederiz"dedi.

Bu arada İpek İşA.Ş. Temsilcisi Naci Kalkan, "Sanayie verilen fuel-oil miktarını daha çok arttırmakiçin okullarsoğuklar geçinceye dek açılmamalıdır. Böylece okullara tahsis edilen fuel-oil sanayie aktarılarak sıkıntı bir ölçüde giderilebilir" şeklinde konuştu.

Eskişehir'de akaryakıt darboğazının son safhaya ulaşması nedeniyle Eskişehir'deki sanayi kuruluşları kapasite düşüklüğü sonunda ihracat bağlantılarını iptal etme sorunu ile karşı karşıya olduğu öğrenildi. Ayrıca, Eskişehir'in çevre ilçelerinde bulunan tahsis buğdaylar mazot yokluğu nedeniyle un fabrikalarına nakledilemediği açıklanarak, bu şartlar devam ettiği sürecede Eskişehir'in heran ekmeksiz kalabileceği ileri sürüldü.

Endüstriyel sanatlar okulunda öğretmen ve öğrenciler dövüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Faşistlerin etkinliği altındaki Beşevler bölgesinde bulunan endüstriyel sanatlar yüksek öğretmen okulun da öğrencilerin polis tarafından dövüldüğü, jandarma komutanının haksız baskıyı engellemek istemesi üzerine polis komiseri ile arasında sert tartışmalar çıktığı bildirildi.

Olayın, hergün okula gruplar halinde gelip giden öğrencilerin, bir kısmının polis tarafından içerde tutularak tartaklanması ve dışarı çıkan öğrencilerin arkadaşlarını almadan bir yere gitmeyeceklerini söylemeleri üzerine çıktığı belirtildi. Okuldaki dağılış saati sırasında içerde bir kısım arkadaşlarının polis tarafından tutularak tartaklandığını gören öğrencilerin görevli komiser tarafından dağılmaları istenmesine rağmen dağılmadıkları ve bunun üzerine polisler tarafından tartaklandıkları kaydedildi. Bu arada, bölgede görevli teğmenin olaya müdahele etmesi üzerine polis komiseri "Fevzi Bey" ile aralarında sert tartışma çıktığı bilidirildi.

Daha sonra öğrenciler dağıldıkları sırada bölgede sürekli bekleyen faşistlerin saldırdığı iki devrimci öğrencinin kafasından taşla yaralandıkları öğrenildi.

KEPİRTEPE ÖĞRETMEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİ 10 GÜNLÜK BOYKOT KARARI ALDILAR.

Kepirtepe Öğretmen Lisesi öğrencileri bir arkadaşlarının okuldan uzaklaştırılması üzerine 10 günlük derslere girmeme kararı aldılar.

Avni Şahin adlı arkadaşlarının okuldan süresiz uzaklaştırıldığını öğrenen Kepirtepe Öğretmen Lisesi öğrencileri 3 Ocak günü saat 6.30-da toplanarak uygulamayı protesto ettiler. Toplantıdan sonra Lüleburgaz'a doğru yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşlerini engellemek isteyen jandarmaca coplanan öğrenciler, daha sonra 10 günlük boykot kararı alarak dağıldılar. Avni Şahin'in okuldan atılmasına okul müdürü Remzi Yeşilyurt'un neden olduğu öne sürülmektedir. Bu arada öğrencilerin ve velilerin müdürün okuldan alınması ve atılan öğrencilerin geri alınması için Milli Eğitim Bakanlığı ve Başbakanlığa telgraf çektikleri öğrenildi.

Aytekin Kotil ile söyleşi

● "GECEKONDU SORUNU TÜRKİYE'NİN GENEL SORUNLARINDAN SANCILARINDAN SOYUTLANAMAZ."

İSTANBUL'UN SU SORUNU 40 YIL SONRA ÇÖZÜMLENECEK

● "İSTANBUL'UN METROPOLİTEN ALANINI KAPSAYAN KANALİZASYON PROJESİ 2000 YILINDA TAMAMLANABİLECEK."

Gülnur ÖZUSLU

Sayın Başkan, İstanbul Belediyesi'nin görevleri hem sayıca çok,hem de yoğun olarak nitelenir. Kuşkusuz bu niteleme haklıdır. Sizce belediyenin bugün yapması gerekli öncelikli görevler nelerdir?

Aslında yaptığımız, yapmaya çalıştığımız hizmetlerin hepsinin ayrı bir önemi vardır. Biz halkın yaşamını en çok ilgilendiren sorunlara öncelik veriyoruz.Su, elektrik, ulaşım, alt yapı hizmetleri gibi... Bizim genel politikamız, az parayla, belediyenin araç ve gereciyle, fabrikalarıyla çözümlenebilecek işlere öncelik vermedir.

Sayın Kotil,dilerseniz en önemlisinden başlayalım.....

Halkımızın yıllardan beri en çok sıkıntı çektiği konuların başında hiç kuşkusuz ulaşım gelmektedir. Soruna doğru bir teşhis getirmek ve önemli bir tercih yapmak zorundaydık. Ya büyük güçlüklerle bazı kaynaklar oluşturup kamulaştırmalar yapacak ve yeni yollar açacaktık, yada toplu taşımacılığa öncelik vererek, bir yandan tercihli yollar oluştururken diğer yandan da otobüs alımına girişecektik. Biz ikinci yolu seçtik. Halktan yana olduğuna inandığımız için....

Geçtiğimiz yıl otobüs filomuza 280 yeni otobüs ilave ettik. Böylece 640 bin olan yolcu taşıma sayımız 1 milyon 300 bine çıktı. Bu ay da körüklü Macar otobüsü ve 30 kadar iç piyasadan sağladığımız otobüs hizmete giriyor. Haziran ayında 80 körüklü otobüs daha hizmete girecek. Yolcu taşıma kapasitemiz 2 milyona çıkacak. Hareket halindeki yolcu miktarının 3 milyon olduğu biliniyor. Biz üçte ikisini taşıyacağız. Yani yolcuların % 80 i kamu araçlarıyla taşınmış olacak. Magirus ve Mersedes şirketleriyle yaptığımız bağlantılara uyulduğu takdirde bu yıl da 600 otobüs alacağız.

Sayın Başkan, alınan otobüslerin hangi hatlara hangi oranlarda konulacağı yolunda sorular oluyor. Nasıl bir uygulama yapacaksınız?

Maalesef bu güne kadar ciddi bir ulaşım etüdü yapılmamış. Bizim başvurumuz üzerine başlayan, Boğaziçi Üniversitesi'nin bu konudaki çalışması, şubatın 15'inde tamamlanıyor. Böylelikle bilimsel bir ulaşım şebekesine kavuşacağız. Ve otobüs hatlarımızı bu etüde göre yeniden düzenleyeceğiz.

Sayın Başkan. Bu noktada bir sorum var; tercihli yol uygulamanız ne aşamada?

Tercihli yol uygulamasına Taksim-Yenikapı arasında devam ediyoruz. Alt yapı çalışmaları tamamlandıktan sonra yapımına geçilecek.

Genel bir kanı var; özel araçların şehir içi trafiğini olumsuz yönde etkilediği. Siz de aynı kanıda mısınız?

Ulaşımı rahatlatmak, mevcut yollardaki trafik akışını hızlandırmak için ana arterler üzerindeki parkları kaldıracağız. Ana arterler üzerinde hiç bir araca park izni verilmeyecek. Bunun için çekiciler yaptırıyoruz. 15--16 çekici aracımız kısa zamanda göreve başlayacak. Şehir merkezindeki parkları yok etmek istiyorum. Özel arabaların şehir merkezine sokulmamasına çalışıyorum. Şehir içindeki özel arabalarla gezme alışkanlığını kaldırmaya çalışıyorum. Amacım şehir içindeki parkların sayısını çoğaltmak değil, tam tersine parkları kaldırarak özel araba istilasından şehir merkezini kurtarmak. Özel araba sahipleri de diğer yurttaşlar gibi işlerine toplu taşıma araçları ile gidip gelmelidir.

Gelelim en önemli sorunlardan, kanalizasyon sorununa... Nedir durum, geleceğe yönelik projeler var mı?

Denizlerimizin, sahillerimizin, çevremizin temizliği için gerekli bir çalışmadır, kanalizasyon çalışmaları. Bu hizmeti götürürken, toz toprak, çamur olur, bu nedenle de teşekkür yerine eleştiri alırız çoğunlukla... Fakat gerekli bir hizmet olduğu için çalışmalarımız sürüyor. İstanbul'un kanalizasyon sorununa büyük ölçüde çözüm getireceğine inandığım, İstanbul metropoliten alanını kapsayan, geniş bir proje çalışması yaptık. Projemiz tamamlandı. Bir Hollanda firmasıyla birlikte keşif ve ihale dosyasını hazırlıyoruz. Ağustos sonunda bitmiş olacak. Dünya Bankası uzun vadeli, 100 milyon dolarlık kredi veriyor. Gebze'den Büyükçekmece'ye kadar uzanan metropoliten alanı kapsayan projemiz, 2000 yılına kadar tamamlanabilecektir. Şu anda Haliç icin bir şey yapamıyoruz. Çok büyük maddi olanaklar gerektiren bir iş. Ancak merkezi yönetime başvurularımız oluyor bu konuda.

Sayın Başkan, İstanbul halkının üzerinde önemle durduğu, şikayetçi olduğu bir sorun da yol sorunudur. Belediyenin bu konudaki çalışmaları nedir?

Yollarımızı müteahhitre muhtaç olmadan, kendimiz yapmaya çalışıyoruz, kendimiz yapmayı planlıyoruz. 2 beton, 2 asfalt, 2 çimento fabrikamız üretim yapıyor. Yılda 500 ton asfalt dökme olanağımız vardır. Eğer demir,bitum, çimento hammaddelerini bulabilirsek, 1980'de iyi çalışacağız.

Canalıcı bir diğer sorun su. İstanbul'un çoğu yerlerinde halk su bulamıyor. Kimi yerlerde de su sınırlı sürelerde akıyor. Köklü çözüm mümkün mü?

Şehrimizin su ihtiyacının karşılanmasında iyi bir noktaya gelindi. 2020 yılını hedef alan bir çalışmayı DSİ ile birlikte yürüteceğiz. Şu anda İstanbul halkının % 80' i sürekli % 15'i yalnız geceleri, % 5'i ise belli aralıklarla su alabilmektedir. Ömerli Barajı'nın İstanbul yakasına bağlantısı tamamlandığı takdirde, Bakırköy, Fatih gibi su sıkıntısı çeken semtlerimiz devamlı su alabileceklerdir. Öyle sanıyorum ki, temmuz ayına kadar bağlantılar bitmiş olacak. Hazır burda halkımıza bir müjde vereyim: Bakırköy-İkitelli mevkiinde, Sultan II. Mahmut'un yaptırdığı, barut öğütme değirmenlerinin beslendiği su barajını bulduk. 5 milyon m3'lük kapasitesi var. Bir boruyla Bakırköy Belediyesi'ne bağlıyacağız. Sadece boru döşemek bu işi halledecek, Bakırköy'lü yurttaşlar susuzluktan kurtulacaklar. Büyükçekmece'nin baraj haline getirilmesi çalışmaları DSİ tarafından yürütülüyor. Bütün bu çalışmalar sonucunda, İstanbul'un su sorunu büyük ölçüde halledilmiş olacaktır.

İstanbul giderek bir beton yığını haline geliyor. Yeşillikli alanlar oluyor. Önlemleriniz ne olmakta?

İstanbul'umuzun yeşillenmesi, halkın temiz, sağlıklı bir çevreye kavuşması için yoğun çalışmalar yapıyoruz. Bu işle görevlendirdiğim arkadaş çok yetenekli bir arkadaş, çok iyi çalışıyor. Topkapı sur çevresi, sahillerimizin çevresi yeşil alan olarak değerlendirilecek. Bizim, İstanbul Belediyesi'nin yılda 2 milyar hatta 1 milyar lira parası olsa, İstanbul'un çehresi değişir. Bunu yapacak gücümüz var, çalışma azmimiz, şevkimiz var. Merkezi yönetim parasal takviye etse, başarırız. Amaç insanımızın mutlu olması, sağlıklı rahat bir yaşama kavuşması ise bu yapılmalı.

YARIN:

Belediye-Halk, Belediye-Hükümet İlişkileri

Alyanak: Hükümetin ambargosu belediyeleri hizmet edemez duruma soktu

İZMİR (THA)

İzmir Belediye Başkanı İhsan Alyanak, bu yıl içinde 7.5 milyar liralık yıkım yapılarak, kent içi ulaşımın tümüyle çözümleneceğini açıkladı.

1979 yılının sayısal bir özetini yapan ve 1980 yılı çalışmaları hakkında bilgi veren Belediye Başkanı, yaptığı yazılı açıklamada, Demirel hükümetinin özellikle CHP'li belediyelere ekonomik, sosyal ve kültürel ambargo uyguladığını ileri sürerek bu yüzden belediyelerin halka hizmet üretemez durumda bırakılmak istendiğini belirtti.

Belediye Başkanı İzmir Belediye Meclisince kabul edilen ESHOT zamlarının da hükümetçe onaylanmamasını eleştirdi.

MHP'li olduğu bildirilen Mehmet Çırban tarafından pusuya düşürülerek öldürülen devrimci Mustafa Koca.

Devrimci Mustafa Koca için Söke'de miting yapıldı

SÖKE (EROL GÜLTEKİN)

Söke'nin Kisir Köyü'nde yılbaşı gecesi, MHP'li olduğu bildirilen Mehmet Çırban tarafından bıçaklanarak ağır biçimde yaralanan ve daha sonra kaldırıldığı Söke Devlet Hastanesinde 1 Ocak gecesi ölen devrimci Mustafa Koca'nın cenazesi halkın katıldığı bir törenle köyünde toprağa verildi

Mehmet Çırban adlı kişi tarafından pusuya düşürülerek öldürülen, Mustafa Koca için önce Söke'de bir miting yapıldı. Mitinge halkın yanı sıra Devrimci Yol, Devrim Yolu, Kurtuluş, İGD taraftarları ile diğer demokratik kuruluşlara mensup kişilerin katıldığı gözlendi. Mustafa Koca'nın tabutu bir süre omuzlarda taşındıktan sonra köyü olan Kisir'e gönderildi. Mustafa Koca 3 Ocak günü köy mezarlığında düzenlenen bir törenle toprağa verildi. Miting alanı ve mezarı başında faşizmi lanetleyen sloganlar atıldı.

NECDET ERDOĞAN BOZKURT
(1954..........)

Mücadelen, mücadelemiz.
Anıların, yaşantımız.
Kararlılığın ve ilkelerin
Önderimiz olacaktır.

Devrimci işçiler

Demokrat: 130

YİTİK:

Nüfus cüzdanımı ve sigorta kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Necdet KÖK

Demokrat: 119)

YİTİK

Mamak akşam ortaokulundan aldığım öğrenci kimliğimi yitirdim, hükümsüzdür.

Ahmet Yılmaz

(Demokrat 128)

YİTİK

AİTİA'dan aldığım şebekemi kaybettim. Hükümsüzdür.

H. Güler KULAK

(Demokrat: 120)

İLAN

İSTANBUL LEVAZIM AMİRLİĞİ 3.NO—LU SATIN ALMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINDAN:

Askeri ihtiyaç için 1000 Kg. ÇENBER PLASTİK 2490 sayılı kanunun 31. nci maddesine istinaden kapalı zarf usülü ile 28 OCAK 1980 Pazartesi günü saat: 10.30'da ihalesi komisyonumuzda yapılacaktır. Tahmini tutarı 468.000.00 TL. olup geçici teminatı 14.040.00 TL'dir.

Teklif mektupları ihale saatinden bir saat önce komisyonda bulunması şarttır. Postadaki gecikmeler dikkate alınmaz.

İhaleye iştirak etmek isteyenler Ticaret Odası kayıt belgesi getirecektir. Bu belge tarihi ilan tarihinden sonra olacaktır.

Şartnamesi İstanbul Levazım Amirliğinde numunesi ile birlikte görülebilir.

(Basın: 10152)—127

GÖSTERGE

Demirel, vergiler ve emekçiler

Arslan Başer KAFAOĞLU

Vergilerin ne denli adaletsiz olduğu belli Türkiye'de. Bunu demokrat düşünenler, sol düşünenler, söyleyip yazarlar hep. Hatta burjuva düşünürü, anti sol olanlar da yıllardır bu vergi düzeninin emekçilere karşıt işleyişini yazıp dururlar. Örneğin özel kesimin gazetelerinde anti-sosyalist yazılarla namalmış Namık Zeki Aral vergi düzeninin ne denli bozuk olduğunu yazardı. Bu günün Başbakanı da her zaman devlet gelirlerinin toplanışında ve devlet giderlerinin yapılışındaki bozuklukların üzerinde durdu. Vergi sorununun bugün ele alınışında da bugün kü hükümetin emekçi halka acıdığı, onlar yararına icraata girmesi şeklinde düşünülmemeli. Aslında Türkiye yönetimi ve onun iplerini elinde tutan tekelci kapitalistler kendi çıkarları için vergileri hafifletme yoluna gidecekler. Bunu biraz açıklayalım:

Aslında emekçinin ödeyeceği vergileri daha doğrusu ülkenin yönetiminde emekçinin taşıyacağı yükü belirleyen sadece vergi yasaları değildir. Düzenin yürümesi için gerekli giderler belirler bir emekçi topluluğunun katlanacağı yükleri. Vergiyi almazsa burjuva yönetimi bu yükü para basarak, devlet kuruluşlarının ürün fiyatlarına zam yaparak bu geliri sağlar. Yani vergi emekçiye, düzenin savurganlığını ödettiği tek yüküm yolu değildir. Ne var ki, emekçinin gelir vergisi yoluyla ödediği vergilerin artışı burjuva tekelci kapitalizminin maliyetlerini arttırdığından, bu artış çekilmez hale geldiğinden, şimdi Vergi Reformu adı altında emekçilerin vergilerinin hafifletilmesi öyküsü güncel hale gelmiştir. Şöyle ki: Artan fiyatlar nedeniyle ücretlilerin istediği net gelir artışları öylesine bir brüt yük getirmekte ki, bunun yükünden kurtulup emekçinin geçimini zorlaştıracak ama sanayi maliyetlerini arttırmayacak yeni düzenlemelere gidilmesi zorunlu hale gelmiştir. Bu önlemler topluluğu arasında gelir vergisi bir yandan azaltılarak öte yandan emekçilerin daha ucuz alabildiği mallardaki devlet yardımları azaltılmak istenmektedir. Bu haberler doğru çıktığı takdirde, bir yandan gelir vergisi azalırken öte yandan şeker, akaryakıt, kömür ve bütün tarımsal ürün fiyatlarında, ekmek, elektrik fiyatlarında büyük artışlar olacaktır.

İktidarın getirdiği yeni ekonomik önlemler paketi aslında emekçilerin akçalı yüklerini azaltmaktan çok arttırmaya yöneliktir. Öte yandan Demirel yaptığı zamlarla İMF'nin çarpık ve kasıtlı önerilerini-fiyat politikası açısından-tutmuş bulunma izlenimini vererek ona hoş görünecek... Arkasından gelecek mini devalüasyonlar emekçilerin yüklerini daha da ağırlaştıracak. Önümüzdeki aylar özetle, vergi hafifletilmesi perdesi arkasında emekçinin ter ve gözyaşının arttığı aylar olacaktır. Buna karşı çıkanların sesini hafifletmek için de, demokratik örgütlere, basına baskı yapılacaktır. TRT ve A.A. iktidar borazanı haline gelecektir. Bunun her türlü siyasal aracı hazır hale getirilmiştir.

Ecevit Demirel'i aratmıştı. Bu kez Demirel Ecevit'i aratacak.

GÜNÜN YAZISI

KARAKIŞ

Talip APAYDIN

Şimdi Anadolu toprağı baştan başa kar altında. Ortası doğusu kuzeyi, geniş düzlükleri,yüksek dağları, derin dereleri ile kavurucu soğukların, bıçak gibi rüzgarların ülkesi. Şimdi ne yapar uzak köylerde, ulaşılmaz kasabalarda, küçük kentlerde insanlar? Kerpiç evinde sobası bile olmayan, odun kömür gaz bulamıyan, kilerinde unundan, bulgurundan başka yiyeceği olmayan yoksullar? Oysa kış ancak varlıkla, bol yiyecek içecek ve giyecekle dayanılabilen bir mevsim. Ahırlarda kapalı hayvanlar, tek göz odalarda bir yığın çocuk, yarı aç yarı tok, ne yapar? Ne yapar yaşlı nineler, ak sakallı dedeler bu soğuklarda? Çulların altında boyuna öksüren, öksür dükçe bir yerleri derin derin ağrıyan hastalar ne yapar? Ellerinden hiç bir şey gelmeyen, elleri böğründe kalmış analar, hasta çocuklarının başucunda ne yapar? Yollar kapalı, doktor yok, ilaç yok-ağız dil vermiyen köylüler- ne yapar? Kapanırlar karanlık köy odalarının köşelerine, sigara içerler, kara kara düşünürler. Ya sabır çekerler.

Hani nerde o seçimlerde konuşanlar? O tatlı diller, o arkası gelmiyen vaadler, nerede kaldılar?

Anadolunun kışları zorludur,can yakar. İnsanları kerpiç damlara sokar hapseder. Hasta eder, öldürür, kahreder...

Şimdi kuş uçmaz kervan geçmez yollarda bir yaya yolcu değneği ile karları yoklıya yoklıya kasabaya gider. Bir paket çayla yarım kilo şeker alacaktır. Bıyıkları donmuştur, kaşlarına kar yağmıştır. Esmer yüzünde bin yılların yanığı, gözlerini kırpıştırarak uzaklara bakar. Ak bir sonsuzluktur kırlar..

On dört yaşında bir çoban, kara keçileri ağıldan çıkarır, güney yamaçlara sürer. Karın sığ olduğu yerlerde belki birkaç kuru ot kemirirler. Bacakları açılır,hamlıkları gider. Okulsuz öğretmensiz,dünyadan habersiz ondört yaşlı çoban, ağasından alacağı bin lira ile, anasını, üç bacısını nasıl geçindireceğini düşünür. Dudağında buruk bir ıslık, içi kararır.

Kasabanın kıyıcığındaki marangoz işliğinde cereyan kesiktir. Hızarlar çalışmaz. Bu tomruklar kesilecektir.Usta emreder, daya - nın çocuklar. Çıraklar kan-ter içinde çalışırlar. Sarak yüzlerinde yılgınlık ve düşünceler. Akşama birkaç yonga götürebilmek, sobayı yakıp bir çorba kaynatabilmek. Şişeye sıcak su doldurup yatağı biraz ısıtabilmek.

Mahalle bakkalında gaz yok, sigara yok, şeker yok. Nereye gitti her zaman bulunan mallar, bilen yok. Bir karanlık, bir soğuk, bir de yokluk...

Odun ateş pahası, kömürün yanına varılmaz, kar yağdıkça yağar, camlar buz Memur işçi dar gelirli söylenir , ne oluyoruz?

Radyodan televizyondan ses gelir, kalkınıyoruz! Yangını söndürmeye geldik, söndürüyoruz!

Zorludur Anadolu'da kışlar. İnsanları kemirir, bitirir zorlar...

Bin yıldır dayanır kışlara Anadolu insanı. Ama nelerini vererek, hangi acılara göğüs gererek.

Bu kış hepsinden zorlu geldi. Kentlerde yaşıyanlarımız da tattılar bir uçtan kışı. Evlerini ısıtamadılar. Yakıt bulamadılar. En zorunlu gereksinimlerini gideremediler. Yakında fırınlar ekmek çıkaramıyacak deniyor. Şimdi işte düşünmek sırası. Neden böyle oldu, kim bunu bize yapan? Bulup ortaya koymak sırası.

Ve aklımızı başımıza alıp şu koca ülkenin varlığı, verimi, kimlerin cebine doluyor, neden hepimize yetmiyor, nasıl yabana gidiyor, anlamanın ve önlemenin sırası. Değilse daha çok üşürüz, çok titrerız. Çok aç kalırız.

TEKEL BAŞMÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞANLARI:

"Bakan Çakmak,sürgün ve kıyımlar için zemin hazırlıyor"

ANKARA (DEMOKRAT)

Gümrük ve Tekel Bakanlığına bağlı Tekel Başmüdürlüğünün çalışanları, bakanlığın geçmiş günlerde depoları kapatarak sayım yapmasını ve daha sonra Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Çakmak'ın basına verdiği emekçileri suçlar tarzdaki demeci eleştirerek "Bakan gelecekte yapacağı antidemokratik uygulamalar sürgün ve kuyımlariçin zemin hazırlıyor" dediler.

Çakmak'ın depoları kapatma eyleminin sadece karaborsacıların işine yaradığını da belirten Tekel Başmüdürlük çalıyanları, görüşlerini özetle şöyle ifade ettiler:

"Son günlerde tekel genelinde meydana gelen Tekel emekçilerini yabancı sermayenin oyunlarına alet etme çabalarına son verilmesini istiyoruz.

Tekel ürünleri alanında yapılması na çalışılan "Özel sektöre üretim alanı açma" girişimleri derhal durdurulmalıdır. Biz tekel emekçileri köklü davamızı sonuna kadar savunacağız."

ADANA SITMA ENSTİTÜSÜ MÜDÜRÜ VE KARAİSALI İLK ÖĞRETİM MÜDÜRÜ SÜRÜLDÜ

ADANA (Demokrat Bürosu)

Adana Sıtma Enstitüsü Müdür Adnan Köle ile Karaisalı İlköğretim Müdürü Kemal Çelikkaya'nın görevlerinden alınarak başka yerlere verildikleri bildirildi. Edinilen bilgiye göre, Adana Sıtma Enstitüsü Müdürü Adnan Köle, hiç bir gerekçe gösterilmeden Zonguldak Halk Sağlığı Laboratuvarına memur olarak atandı. Devletmemuru olan eşinin ise Adana'da tutulduğu öğrenildi.

Bu arada, ilçe ilköğretim müdürlüğü görevinden alınan Kemal Çelikkaya'nın da Kozan ilçesinin bir köyüne öğretmen olarak sürüldüğü, yerine ise MHP'li olarak bilinen Turhan Özkan'ın atandığı bildirildi. Öte yandan, Kemal Çelikkaya'nın yerine Karaisalı İlköğretim Müdürlüğüne atanan MHP'li Turhan Özkan'ın Karaisalı İlköğretim Müdürlüğündeki personeli tehdit ettiği, İlköğretim Müdürlüğünü terk etmesi için Kemal Çelikkaya'ya zor kullanmaya kalkıştığı öne sürüldü. Kemal Çelikkaya'nın bir dilekçe ile ilköğretim personelini ve kendisini tehdit eden MHP'li Turhan Özkan için Karaisalı Kaymakamlığına ve Cumhuriyet Savcılığına başvurduğu, başvuru üzerine savcılığın Turhan Özkan hakkında soruşturma açtığı verilen haberler arasında.

TÜM—DER GENEL SEKRETERİ USLUOĞLU:

"İktidar sürgünlerle soluk almaya çalışıyor"

ANKARA (DEMOKRAT BÜROSU)

TÜM—DER Genel Sekreteri Tahsin Usluoğlu dün yaptığı yazılı açıklamada, kıyım ve sürgünlerle iktidarın soluk almaya çalıştığını belirtti. Koç'un ücretlerin dondurulmasını istediği açıklamasına değinen Usluoğlu, 'Memur hareketinin onurlu mücadelesini, ne Koç'lar ve ne de ötekiler bugüne kadar nasıl engelleyemedilerse, bundan sonra da engelleyemezler" dedi.

Hükümetin partizanca uygulamalarını sürdürdüğünü, bu durumun "uyarı mektubuna" bile yansıdığını kaydeden Usluoğlu açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Devlet dairelerinde baskı ve kıyımlar korkunç bir hızla artıyor kıyım ve sürgünler, açığa alınmalar MC dönemlerinde görülmeyen dev boyutlara ulaştı.

Kuşkusuz, artan bu baskılar, kıyım ve sürgünler bir rastlantı değildir. Demirel iktidarının programında buna yönelik önlemler bulunduğu daha önce de belirtilmişti. Uygulamalar bu doğrultuda şiddetlendiriliyor.Öyleki iktidarın partizanca uygulamaları, çoğulcu demokrasinin bir gereği sonucu olacak,hala sahibinin bulunması konusunda özgürçe tartışmaların sürdürüldüğü "görüş" mektubuna bile yansıdı.

Ancak, partizanca uygulamaları kimin yaptığı henüz bulunamadı. İlbirliği ile sorumlu arıyorlar. Bu taşın altında örgütümüzü çıkarmalarında bile neredeyse kuşku duymamız gerekiyor.

En son derneğimiz Merkez Yürütme Kurulu üyesi Enver Öztürk, birçok İller Bankası çalışanı gibi kıyıma uğradı. Bu ve benzeri önlemlerle soluk almaya çalışıyorlar. Alabileceklerini sanıyorlar.

Bir Vehbi Koç kalkıyor, hiç utanmadan ücretler ve maaşlar dondurulsun diyor, boyalı basın ve TRT bunu kamuoyuna duyuruyor. Koç'un gelirlerine göz diktiği memurlar ise oradan oraya sürülüyor. Ve hala da sorumlu bulunamıyor."

Salvador'da Hükümet bunalımı derin bir politik bunalıma dönüşüyor

(AFP ve REUTER AJANSLARI)

15 Ekim'de bir darbe sonucu kurulmuş yeni Salvador hükümetinin istifasından sonra (3 Ocak) oluşan siyasal kriz yeni boyutlar kazanıyor. Bilindiği gibi, hükümetin ilerici eğilimli bakanları, orduya siyasete karışmaması için bir ültimatom vermişlerdi. Ordu bu ültimatomu geri çevirince, ordunun "sağa dönüş" yaptığını iddia eden hükümetin çoğunluğu istifa etmişti.

Şimdiki durumda, hükümetin çoğunluğu sosyal demokrat olan sekiz üyesi ile bazı müsteşarlar ve yüksek dereceli devlet memurları istifa etmiş durumdalar. Şimdi hükümette, yalnızca dört üye var: Adalet, Ekonomi, Savunma ve Maliye Bakanları.

Ayrıca, 5 üyelik Cunta yönetiminin de iki sivil üyesi istifa etmiş bulunuyor.Cuntada şimdi 15 Ekim darbesini gerçekleştiren iki albayla bir iş adamı var. Özellikle cunta üyesi bu iş adamı (Andino) tüm tepkileri üstüne çekiyor. Faşist eğilimli olarak tanınan ve halkın üzerine ateş açılması için emir veren Andino, Cuntadan ve hükümetten istifa edenler tarafından da şiddetle eleştiriliyor.

Öteden beri, Cuntanın faşist olduğunu söyleyen solcu güçler, son istifaları onaylıyorlar. Gerilla gruplarından biri olan "Kurtuluş İçin Halk Cephesi" örgütü beş tane radyo istasyonunu 3 Ocak günü kısa bir süre ele geçirerek, "Ulusal İsyan" çağrısında bulundu.

İstifa eden bakan ve yöneticiler şöyle bir bildiri yayınladılar:

"Salvador politik krizi, reformlar yapmak isteyen bir hükümetle, muhafazakar bir ordu grubu arasındaki giderek artan çelişkinin doğal sonucudur. Kahve ve şeker ticaretini millileştirmek istiyorduk, kaybolan siyasal tutukluların kaderini soruşturacak bir komisyon kurmuştuk ve tarihimizde ilk kez olarak, dış politikada bağlantısızlara yaklaşan bir çizgi izlemek için kararlar almıştık. Ancak tüm bunlar, oligarşinin ve gericilerin tepkisini üstümüze çekti ve tüm yapmak istediğimiz işler engellendi, biz de istifa etmekten başka bir çare bulamadık"

İlginç bir gelişme de yukarıdaki bildiride sözü geçen, siyasal tutukluların kaderini araştırmakla görevli soruşturma komisyonunuda, istifalardan sonra, delet otoritelerinden ayrı, bağımsız çalışacağını açıklaması oldu. Üç bağımsız avukattan oluşan bu komisyon, sayıları dörtyüzü bulan "kayıp" siyasal tutuklularla, cezaevlerinin durumunu incelemekle görevlendirilmişti

15 Ekim darbesinden sonra ülkede devletin emniyet kuvvetlerinden ve ordudan kaynaklanan şiddet eylemleri yoğunlaşmıştı. 300 den fazla kişinin öldürü ülkede, özellikle, köylü gösterilerine ordu birliklerinin ateş açması katliamlara neden olmuştu.

Hükümetin de istifasından sonra, tam bir politik kriz içine yuvarlanan Salvador'da bundan sanraki gelişmeler endişeyle bekleniyor.

Libya, El-Fetih'i tanımayacağını açıkladı

ROMA (ANKA)

İtalyan Haber Ajansı Ansa , Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi'nin Filistin Kurtuluş Örgütü içindeki en büyük gurup olan El-Fetih örgütü ile ilişkilerini kestiğini bildirdi.

Ansa, kararın şu sıralarda Libya'nın başkentinde toplanmış bulunan Libya Genel Halk Kongresi sırasında alındığını bildirdi, buna neden olarak da söz konusu gerilla gurubunun bir filistin devleti kurabilmesi için gerilla savaşından koptuğu gösterildi.

Libya'nın bundan böyle "Filistin'in Bağımsızlığı İçin Halk Cephesi " (PFLP) adındaki ve Dr. George Habaş önderliğindeki örgütle silahlı mücadeleye inanan diğer gerilla guruplarını desteklemeye devam edeceği de bildirildi.

Bolu'da kapatılan kitle örgütlerinin açılması istendi

ANKARA (DEMOKRAT)

Bolu'daki demokratik kitle örgütleri yaptıkları ortak açıklamada, faşist saldırı ve baskıları kınadılar. Demokratik kitle örgütlerinin kapatılmasını eleştiren örgütler, kapatılan örgütlerin bir an önce açılmasını istediler.

Hakim sınıflara dikensiz gül bahçesi yaratmaya hizmet edildiği bildirilen ortak açıklamada şöyle denildi:

"Her geçen gün artan faşist saldırılar öğretmen, öğrenci, işçi, memur ve bilim adamlarına yönelmekte, halkın kanı canı pahasına kazandığı haklar yeni kurulan hükümet tarafından gaspedilmeye çalışılmaktadır.

İlimizde de artan bu saldırılar Mem—Der Yönetim Kurulu Başkanının yerde bulduğu bir bildiri yüzünden tutuklanması ve bu olay bahane edilerek Mem—Der ve TÖB—Der'in kapatılması ile daha da yoğunlaşmıştır. Tüm bu demokratik örgütlere yönelen saldırılar yönetim ve Kahramanmaraş katliamını protesto eden öğretmen, memur ve öğrencilerin mücadelesini bastırmaya yöneliktir. Hakim sınıflara dikensiz gül bahçesi yaratmaya hizmet eden bir uygulamadır.

Son 10 yılda toptan eşya fiyatları 11 kat arttı

ANKARA (DEMOKRAT)

Geride bıraktığımız son on yıl içinde toptan eşya fiyatları endeksinin 11 kat artış gösterdiği belirlendi. Ticaret Bakanlığının verilerine göre, 1970'li yıllar boyunca gıda ve sanayi hammaddeleri ile yarı mamul fiyatları, tarihimizde az görülen boyutlara ulaştı. 1969 yılında yüzde 7,2 olan toptan eşya fiyatları artış oranının on yıl sonra 1979'un 11 ayı itibariyle yüzde 79'a ulaştığı saptandı.

1969-1979 yılları arasındaki dönemde 1975 yılı dışında her yıl fiyatların sürekli bir artış eğilimi gösterdiği belirlendi. Ticaret Bakanlığı rakamlarına göre, toptan eşya fiyatları artış oranları, 1969 yılında yüzde 7,2, 1970 yılında yüzde 7,6, 1971 yılında yüzde 15,9, 1972 yılında yüzde 18, 1973 yılında yüzde 20,5, 1974 yılında yüzde 29,9, 1975 yılında yüzde 10,1, 1976 yılında yüzde 15,6, 1977 yılında yüzde 24,1, 1978 yılında ise yüzde 52,6 oldu.

Son 10 yıl içinde gıda maddeleri genel endeksi 9,4 kat artarken bu grupta yeralan hububat fiyatları 13 kat, bakliyat fiyatları 8,5 kat, hayvan ürünleri fiyatları 9 kat artış gösterdi. Sanayi hammaddeleri ve yarımamulleri fiyatları genel endeksi ise aynı dönemde 14 kat yükseldi. 15 kat artışla yakacaklar ve 16 kat artışla yapı malzemeleri en büyük fiyat artışlarına konu olan sanayi alt gruplarının başında yeralıyor

Umman'da gerillalar yeniden örgütleniyor

Umman Halk Kurtuluş Cephesi'nin önderliğinde süren Umman Halk Devrimi nedeniyle UHKC Yürütme Komitesi başkanı Abdülaziz El—Kadı ileyapılan bir görüşmeyi aşağıda sunuyoruz. Bazı bölümlerini aldığımız görüşmede, Umman özeli ve Arap Yarımadası genelinde meydana gelen politik gelişmelere değiniliyor.

Cephe, yeniden inşa sloganına dayanan geçici programını oluşturduğundan bugüne iki yıl geçti. Bu konuda sağlanan temel başarılar nelerdir?

Cephe ve devrimin yeniden örgütlenmesi görevi kesintisiz bir süreç olarak anlaşılmalıdır. Umman devriminin gelişmesine ve subjektif koşullarına ve halkımızın subjektif koşullarında meydana gelen son gelişmeye bağlı olarak, geçmiş iki yılda geçici programımız son derece önemli bir görev gördü.

Yeniden inşa , her zaman zor ve karmaşık bir süreçtir. Bizzat bireyin, ideolojik, politik ve askeri olarak yeniden inşasına bağlıdır. Bu, Cephenin örgütsel olarak yeniden kuruluşunu ve örgütlenmesini de içerir. Böyle bir ödev kalıplarla ya da nicel olarak değerlendirilemez. Bu programı izleyen başarılardan genel olarak hoşnutuz.

Yeniden inşa sloganı altında, İran'ın Aralık 1975—Ocak 1976 seferi sırasındaki askeri çekilişimizin yarattığı olumsuz sonuçları azaltmayı başardık. Ayrılıkçı, bozguncu, maceracı eğilimlere karşı doğru devrimci çizgiyi koruyup güçlendirdik. Bu programa uygun olarak demokratik-merkeziyetçilik ilkesine göre üyelerin ve örgütün ideolojik ve politik gelişmelerinin güçlendirilmesinde önemli adımlar attık; liderlerin ve savaşçıların askeri yeterlilik ve yeteneklerini yükselttik.

● ABDÜLAZİZ EL—KADI: "YENİDEN İNŞA, HER ZAMAN ZOR VE KARMAŞIK BİR SÜREÇTİR. BİZZAT BİREYİN İDEOLOJİK, POLİTİK VE ASKERİ OLARAK YENİDEN İNŞAASINA BAĞLIDIR."

Kitle düzeyinde sendikal mücadele yoluyla, Umman halkının, tüm sınıf ve katmanların, halkın çıkarlarını savunmak için birleşme arzusunu billurlaştırmayı başardık. Mücadeleyi sürdürerek, yeni bir devrimci dönem başlatmamızı ve karşı-devrimci güçlerle başa çıkmamızı olanaklı kılacak objektif ve subjektif koşulları sağlayacak gelişmeyi sağlıyacağız.

İki yıllık yeniden inşa döneminde mücadelemize, önemli askeri operasyonları da içeren tüm olası araçlarla devam ettik. Yanlışlar yaptık, geri çekilmeler yaşadık. Fakat, şimdi bu yanlışları düzeltiyor, açıkları kapatıyoruz. Zaferler ve başarılarla birlikte, yanlışlar ve geri çekilmeleri de içeren zengin bir devrimci mirasla bu tarihsel görevimizi başaracağız.

Sizce objektif koşulların ve politik durumun genel gelişimi temelinde, devrimin acil görevleri nelerdir?

Ulusal Demokratik Program ve Bölgesel programda hayati önem taşıyan görevlerimiz belirlenmiştir. En önemli görevlerimizden biri, her türlü politik ve ideolojik görüşten Umman'lı yurtseverlerin katılımını sağlayarak devrimimizin kitlesel temelini genişletmektir. Ülkemiz deki devrimin niteliği, en geniş sınıfsal ve toplumsal ittifakı öngörür. Bu bizim, özgürlük ve gerçek bağımsızlık için uğraşırken yabancıların Umman'daki varlığını ve Mısır'ın müdahelesiyle mücadele etmemizi de olanaklı kılacaktır.

Tüm yurtsever güçlerin asgari bir platform üzerinde birleşeceği Birleşik Umman Cephesinin kuruluşuna ek olarak, bağımsız bir Arapçı dış politikanın gelişmesi programımızın en önemli görevlerinden biridir.

Umman'daki mevcut politik durum, kitlelerin tüm araçlarla Sedat'ın yardımıyla kukla Kabus'un uyguladığı emperyalizmin politikasına karşı çıkmasını gerektirmektedir. Kabus rejimi, verilen mücadele sonucunda içsel olarak tecrit edilmesi yanında diplomatik politik ve ekonomik olarak da tecrit edilmelidir Halkımız, emperyalist siyonist-Sedat ittifakına katılmak yolundaki sultanlık politikasını reddederek Filistinlilerin taleplerinin gerçekleştirilmesi ve işgal altındaki Arap topraklarının kurtarılması yolundaki tüm Arapların ortak amacını destekleyecektir. Bunlar, her düzeyde yeniden inşaya yönelik içsel mücadelemiz yanında, gerçekleşmesi için çaba harcadığımız en önemli görevlerimizdendir.

Dış ilişkilerinizdeki gelişmeler, sağlanan başarılar ve hedefleriniz nelerdir?

Özellikle İran Devriminin zaferinden ve ABD İsrail—Sedat Anlaşmasından sonra, Basra Körfezindeki politik seferberliğin önemi arttı. Bu iki önemli zamandaş gelişmenin biri kurtuluş hareketinin çıkarınayken, diğeri ABD tarafından yönlendirilen vahşi emperyalist saldırganlığın Güneydoğu Asya, İran, Afganistan, Etiyopya ve Angola'daki muazzam kayıplarını tamir etme çabasıdır.

Devrimci Arap örgütleriyle bağlarımızı, kararlılık ve Red Cephesiyle ilişkilerimizi güçlendirmek uğraşındayız. Maskat'daki kukla rejimle çeşitli derecelerden bağları olan partileri kazanmak ya da en azından nötralize etmek zorundayız. Arap körfezi ve yarım adasındaki yurtsever ve demokratik güçlerle olan ilişkilerimize özel önem veriyoruz

Uluslararası düzeyde sosyalist ülkelerle ve proleter Enternasyonalisti bir anlayış içinde kapitalist ülkelerin ilerici ve demokratik güçleriyle olan ilişkilerimizi güçlendirmek için çalışıyoruz.

Şimdiki hayati görev saldırgan Amerikan politikasına ve kukla rejimi korumayı amaçlayan Sedat mudahalesine karşı çıkmaktır. ABD Sedat—Kabus ittifakını yıkmak için Umman devrimine gerekli tüm faktörleri sağlamak yalnızca Umman'ın ulusal amacı değil; aynı zamanda tüm Arapların ulusal görevidir.

Umman Halk Kurtuluş Cephesi gerici Sultan Kabus'a karşı yeniden örgütlenme uğraşı içinde.

Umman'da kurtuluş mücadelesi 14. yılında

Arap Yarımadasının güneydoğu ucunda bulunan Umman'da uzun süredir durmuş görünen kurtuluş mücadelesi bugünlerde yeniden başlamak üzere.

Eski bir İngiliz sömürgesi olan Umman'da 1965 yılında patlak veren bir halk ayaklanmasından sonra, İngilizlere karşı verilen kurtuluş mücadelesi, yine bir İngiliz sömürgesi olan Aden'deki (Güney Yemen) mücadeleyle birlikte gelişme gösterdi. Özellikle İngilizlerin Aden'den çekilerek Güney Yemen'in bağımsızlığa kavuşmasından sonra, Umman'daki mücadele daha da gelişerek Dofar'da kurtarılmış bir bölge oluşturuldu. İngilizler'in 1970'de Umman'daki Sultan Kabus yönetimini tanıyarak çekilmesinden sonra da Umman Halk Kurtuluş Cephesinin mücadelesi devam etti. Gerici Sultan Kabus gerillalarla başedemeyince, Basra Körfezinde İngilizlerin çekilmesinin yarattığı boşluğu doldurmak niyetinde olan İran Şahı 1975'te bölgeye asker yolladı. İran birlikleri Dofar'da büyük kayıplar vermekle birlikte gerillaların diğer bölgelere yayılmasını engellemeyi ve Sultan Kabus'u devrilmekten kurtarmayı başardılar. Umman Halk Kurtuluş Cephesini destekleyen Çin 1971'den sonra buna son verdi. Bugün Cephe'yi esas olarak Güney Yemen desteklemekte. İran Devriminden sonra İran askerleri Umman'dan çekildiler.

Amerika'nın Basra Körfezine ve Arap yarımadasına müdahele hazırlıkları içinde bulunduğu haberleri gelirken, Umman Halk Kurtuluş Cephesi de yeniden örgütlenme çabası içinde bulunduğunu açıklıyordu. Kısacası Umman'daki Cephenin verdiği mücadelenin de önümüzdeki günlerde uluslararası bir çatışmaya dönüşme olasılığı son derece yüksek.

Seyrantepe'de halk sabah akşam çamurlarla boğuşuyor.

KAZMAYI KÜREGİ KAPIP İŞE KOYULDULAR.

SEYRANTEPE HALKI KENDİ YOLUNU KENDİ YAPIYOR

● NÜFUSU 10 BİNİ AŞAN BÖLGEDE HALK İŞİNE VE OKULA GİTMEK İÇİN ÇAMURLARLA BOĞUŞUYOR.

Söz verildiği halde yolları yapılmayan 4.Levent Seyrantepe halkı kazma küreği kapıp yollarını yapmaya koyuldu.

Nüfusu 10 bini aşan Seyrantepe'de yol asfaltlanmadığı için halk işine, okuluna gitmek için kilometrelerce yolu çamurlar içinde yürüyerek geçmek zorunda kalıyor. Kışın soğuğunda, yağmurunda binbir güçlükle uğraşan Seyrantepe'liler, otobüs konusunda İETT'ye ve Kağıthane Belediyesi'ne Kasım ayında başvurduklarını, ancak yolun bozuk olması nedeniyle Belediyenin olumsuz cevap verdiğini söylediler. Halk yolun bozuk olması nedeniyle bölgeye hiçbir taşıtın çalışmadığını belirterek hastalarını doktora götürmekte bile çok güçlük çektiklerini söylediler.

Seyrantepe'deki üç ilkokula yalnız bu yol sorunu nedeniyle yeterli sayıda öğretmen bulunamıyor. Bölgenin kanalizasyon ve toplanmayan çöpler sorunlarının yanı sıra bir de "payyon" sorunu var. Çevrede bilinçli olarak birbiri ardına açılan pavyonlar e benzeri yerler halkın huzurunu kaçırmakta, Geceleri saat yediden sonra kadınlar sokağa çıkmaktan sakınıyorlar bu pavyonlar yüzünden bölgede ayrıca sağlık hizmetlerini karşılayabilecek en ufak bir dispanser bile yok.

Bütün bunlara karşın Seyrantepe halkının bütün istediği yollarının bir an önce yapılması. Yolla birlikte otobüse de kavuşacak olanyöre halkı, sorunlarına kendileri sahip çıkıyor. Yapılmayan yollarıyla ilgili olarak bir araya gelmişler, kazma küreklerle çalışıyorlar. "Belediyenin yapmadığını biz yapacağız" diyorlar.

●

YENİ METAL–İŞ SENDİKASI SANAYİ BAKANI BAYAR'IN AÇIKLAMASINI YALANLADI.

ANKARA (DEMOKRAT)

Bağımsız, Türkiye Yeni Metal-İş Sendikası Yürütme Kurulu dün yazılı bir açıklama yaparak Türk-İş'e bağlı Türk Metal Sendikası ile Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu işvereni arasında imzalanan toplu iş sözleşmesinin Sanayi Bakanı Nuri Bayar'ın açıkladığı gibi 16 bin işçiyi değil, 1340 işçiyi kapsadığını bildirdi.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nuri Bayar bir süre önce radyo ve televizyondan verilen açıklamasında Türk Metal ile imzalanan anlaşmayla MKE işyerlerinde çalışan 16 bin işçiye yeni sosyal haklar sağlandığını öne sürmüştü.

Türk-Metal ile imzalanan sözleşmenin MKE'nin sadece dört işyerinde çalışan işçileri kapsadığı, henüz 13 işyerinde toplu sözleşme imzalama yetkisinin hangi sendikaya ait olduğunun belirlenmediği kaydedilen açıklamada, 'MKE işçisi adına zorbalık yaparak ve işçiye rağmen sözleşme imzalama yetkisinin hangi sendikaya ait olduğunun belirlenmediği kaydedilen açıklamada, "MKE işçisi adına zorbalık yaparak ve işçiye rağmen sözleşme yapmak mümkün değildir.Zorbalık ve kamuoyuna yalan söylemenin yol olmadığı çok kısa süre içinde anlaşılmış olacaktır" denildi.

●

ORDU'DAKİ SAĞRA TESİSLERİ YANDI.

Ordu'da Sağra tesislerinin tamamiyle yandığı ve zararın 250 milyon lira dolayında olduğu bildirildi.

Sağra Genel Müdürü Şerafettin Ünal'dan alınan bilgiye göre, kalorifer kazanı patlaması sonucu çıkan yangında tesislerin içinde bulunan kavurma, Sarella, fındık ezme, paketleme ve Philips tesisleri tamamen yandı.

Ordu, Giresun ve Bulancak'tan gelen itfaiye ekipleri tarafından söndürülen yangın sırasında, ana depolarda bulunan tüm mümul ve hammaddelerin de yandığı bildirildi.

Polisario gerillaları özgürlük ve bağımsızlığı sağlamada kararlı

Polisario gerillaları 27 Fas askerini öldürdü

CEZAYİR (AA)

Batı Sahra'nın bağımsızlığı için çarpışan Polisario Gerillaları bu hafta başındaki çatışmalarda 217 Fas askerini öldürdüklerini, çok sayıda kişiyi yaraladıklarını ve 10 kişiyi de tutsak aldıklarını bildirdiler.

Cezayir'de 'yayınlanan bir bildiride Polisario gerillalarının Sahra bölgesinin en kuzeyinde çarşamba günü yer alan çatışmalarda gerillaların Fas güçlerine ait çok sayıda araç ve gereci tahrip ettikleri belirtildi. Batı Sahra'nın Başkenti El Ayun'un 100 km. kuzey doğusunda bulunan Haguniya'da Faslılar 14 Ekim'den bu yana en büyük kaybı verdiler.

Rodezya'da gerillaların üçte ikisi kamplara dönmedi

SALİSBURY (ANKA -DPA)

Zimbabwe(Rodezya)'da ateşkes anlaşması sağlanmasından sonra, kurtuluş mücadelesini yürüten "Yurtsever Cephe" ye bağlı gerillalara, genel seçimlerin yapılacağı şubat sonuna kadar güvenlik altında (ve aslında göz altında) kalmaları için ayrılan 39 kampta toplanmaları için tanınan süre sona erdi.

Ancak Zimbabwe toprakları içinde faaliyet gösteren ve "Yurtsever Cephe"nin "Zanu " ve "Zapu" kanatlarına mensup 20.000 kadar gerilladan üçte birinin kamplara geldiği belirtildi.

"Yurtsever Cephe" yetkililerinin toplama için tanınan sürenin çokkısa olması nedeniyle tüm gerillaların kamplara ulaşamayacağı yolundaki itirazlarına karşılık, Rodezya'nın Londra anlaşması uyarınca atanan İngiliz Valisi Lord Soames, sürenin uzatılamayacağını ve kamplara gelemeyen gerillaların "yasa dışı" sayılacaklarını açıkladı.

Bununla birlikte Lord Soames, gerillalara karşı beyaz Rodezya ordusunun seferber edilip edilmeyeceği konusunda bir açıklama yapmadı. Ancak Yurtsever Cephe'nin beyaz ordunun bazı hazırlıklar içinde bulunduğu suçlamalarına karşın, seçimler arifesinde yeni çatışmaları körükleyecek hareketlerden kaçınmaları konusunda beyaz birliklere talimat verildiği bildirildi.

Ateşkes anlaşması hükümlerine göre gerillaların silahları ile kamplarda toplanmalarına karşılık, beyaz birlikler kendi üslerinin çevresinden ayrılmayacaklardı.

Gandi'nin büyük zaferi

YENİ DELHİ (A.A)

Eski başbakan bayan İndira Gandi'nin Hindistan genel seçimlerinde, tahminlerin çok üstünde bir başarı elde ederek yeniden başbakanlık koltuğuna doğru yükselmesi tüm ülkede son yılların en büyük politik olayı olarak değerlendirildi.

Bayan Gandi'nin Kongre-İ Partisi, şimdiye kadar sonuçları belli olan 104 seçim bölgesinde 77 üyelik kazandı ve 544 üyeli mecliste, üçte iki çoğunluğa doğru, ilerlemektedir.

Kongre Partisi'nin 1977 seçimlerinde tek bir milletvekili daha çıkaramadığı Pencap eyaletinde, bu kez Kongre-İ Partisi, 13 sandalyeden 12'sini kazandı.

"The Times of İndia" gazetesi "İndira'nın Günü" başlıklı haberinde, eski başbakanın şahsi bir zafer elde ettiğini, ancak hiç kimsenin, zaferin böylesine büyük olmasını da beklemediğini yazıyor.

"The İndian Express" gazetesi ise, Bayan Gandi'nin üçte iki çoğunluğu elde edebileceğini belirtti.

Gandi'nin büyük zaferinin Yeni Delhi'de duyulması üzerine, Kongre-İ taraftarları eski başbakanın evi önünde toplanarak dans etmeye başladılar. Bu arada çok sayıda parti taraftarı, bayan Gandi'ye çiçekler sundu.

Bayan Gandi'nin evi önüne getirilen bir bando da zafer marşları çalıyor.

Gandi, seçim sonuçlarının kendisi için bir sürpriz olmadığını belirterek: "Halkım, parti programımıza güven beyan etmiştir"

Gandı, kendisini zafer sarhoşluğuna kaptırmadığını sözlerine ekledi.

Panama'da Şah'a karşı gösteriler destekleniyor

Şah'ın Panama'da Contoroda adasına yerleşmesinden sonra Panama'da yapılan gösteriler son günlerde yeniden yoğunlaştı. Başkentte yapılan son bir öğrenci gösterisine ateş açan polis birçok kişinin yaralanmasına yol açtı.

Bundan önce de öğrenciler çeşitli gösteriler yapmışlardı. Bu gösterilerde de çok sayıda kişi yaralanmıştı.

Son olarak 3 Ocakta yapılan gösterilerden bir gün önce, bir Panama öğrenci delegasyonu, ABD Büyükelçiliğinde Amerikalıları rehin tutan İslam gerillalarının çağrısı üzerine Tahran'a gitmişti.

YORUM

Doğu ERGİL

Türkiye ile ABD arasında Savunma İşbirliği Anlaşması'nın (SİA) Ankara'da imzalanması bekleniyor. Bunu gerçekleştirmek amacıyla ABD Dışişleri Özel danışmanı Nimetz ile Savunma Bakan yardımcısı Siena başkanlığında sivil ve askerlerden oluşan bir heyet gelmiştir. İşin ilginç yanı pazarlık şimdiye dek hep NATO üsleri diye tanıtılan üslerin kullanımı için açık arttırmaya yalnızca Amerikalıların gelmesidir. Dış siyasetimizde açık olmayı daha öğrenemedik. Bunların NATO ortak tesisi olmaktan çok ABD askeri ve politik sikteminin uzantıları olduğunu saklamanın anlamı da gereği de artık kalmamıştır. Türk toplumu artık şunu iyi biliyor. Türk yönetimleri gereken ekonomik ve sosyal atılımları yapamadıkları, yapmak istemedikleri için hep rejimi, ülkeyi ve iktidarlarını ayakta tutabilmek için dışarıdan payanda aramışlardır.

Varlığını dış payanda ile sürdüren Türk iktidarları bağımlılıklarının tescilini iki anlaşma ile yapmışlardır. Bunlardan ilki 5 Mart 1959 tarihli, "Türkiye'ye karşı tecavüz vukuunda ABD Hükümetinin, talebi üzerine, Türkiye Hükümetine yardım etmek" hükmünü de taşıyan askeri İşbirliği Anlaşmasıdır. Bu anlaşma, ABD'nin ülkenin (Türkiye'nin) iç işlerine karışacak kadar, hatta Lübnan'a yaptığı çıkartma gibi ülkedeki iç gelişmeleri bertaraf etmek için askeri işgaline elvermektedir. Bu anlaşma bugün hala yürürlüktedir. Unutmayalım ki Sovyetler Birliği'de hepimizin kınadığı tavrıyla Afganistan'ın iç çekişmelerine buna benzer bir savunma işbirliği anlaşması uyarınca müdahale etmiştir. O halde Türk siyasal hayatına egemen olan hiçbir kadronun, ulusun genel çıkarlarını ve tarihsel statüsünü hiçe sayarak, ülkenin diplomatik esnekliğini bozacak, onu kutuplaşmış dünyada bir kutbun kaprislerine boyun eydirecek bir sorumluluğun altına sokmaya hakkı yoktur. Çünkü bugün kesilen faturanın yarın ödenen bedeli çok büyük olmakta, ülkenin kaderini ipotek altına sokmaktadır.

Gelelim yeni SİA hakkında sızan haberlere. Afganistan kamp değiştirdikten, İran huzursuz bir belirsizlik ortamına yuvarlandıktan sonra Türkiye'nin şimdiye dek "yahu ben stratejik bakımdan çok önemliyim, komünizmi önlemek için jeopolitik açıdan vazgeçilemem" yakarışlarını kulak ardı edenler birden bu sözlere dikkat kesilmişlerdir. Orta–doğu'da Batı'ın özellikle ABD'nin çıkarları ulusçu ve toplumcu akımlarla tehlikeye düşünce gerek ambargo ile, gerek ekonomik vurdumduymazlık ile battallaştırdıkları Türk askeri gücünü yeniden canlandırmak gereğini hissetmiş görünüyorlar. Bunun en iyi kanıtı NATO GÜney Kanadı Komutanı Amiral Harold E.Shear'ın iki gün önce açıklanan demecidir: "Türkiye'ye yapılacak askeri yardımın milyarlarca doları bulması gerekmektedir. Türk ordusu şu anda 500,000 asker dolayındadır ve bunların hepsi de iyi askerlerdir. Ne var ki en iyi askerlerin bile çıplak elleriyle savaşabilecekleri düşünülemez.. Türkiye'nin ekonomik ve askeri sorunlarına karşın, ABD'nin Türkiye'de İran'da düştüğü duruma düşmesi kesinlikle söz konusu değildir." Bu açıklamadan şu sonuç çıkarılabilir:

Türk Dışişlerinden sızan haberler doğrultusunda, üsler karşılığında bir kira aktinden çok, Türk silahlı kuvvetlerinin şimdiye dek elde etmek istediği hemen herşey cömertçe sağlanacaktır. Tabii bunların olası bir Sovyet sızmasına karşı olacak nitelikte biçimlenmesine özellikle dikkat edilecektir. Bunun ötesinde Türk askeri olanakları ve ABD'nin hizmetine sunulan üsler, Türkiye'nin çıkarlarına ters de düşse, ABD'nin bölgedeki hasımlarına karşı kullanılmak istenecektir.

Bu ilkelere oturtulan bir askeri yardım kampanyasının ve savunma stratejisinin önemli sakıncaları vardır. Türkiye'nin komşuları arasında bugün diplomatik ve askeri sürtüşme olasılığı belki en az olan ülke Sovyetlerdir. Oysa, başka komşuları ile çok daha büyük sorunları vardır. Kaldı ki, Sovyetlerden gelebilecek bir saldırı zaten NATO üyesi olmak dolayısıyla otomatikman bağlaşıkları, bu arada ABD, tarafından karşılık görecektir. Ama ABD'nin Türkiye'ye üsleriyle, askeri strateji- anlayışıyla, ideolojik dünya görüşüyle yerleşmesi Türkiye'nin hem komşularına, hem işbirliği ve dostluk bağlar kurmak istediği başka tarafsız ülkelerle ilişkilerde göstermesi gereken girişimciliği, sahip olması gereken esnekliği tümüyle tehlikeye sokacaktır.

Türkiye şimdiye dek uluslararası areneda çıkarlarını savunmak için bağlaşıklar aradığı "Bağlantısızlar" kümesinden ve bağlantısızlık anlayışından (politik–ekonomik sistemi ne olursa olsun) uzaklaştırılmaktadır. İki bloktan Batı–kapitalist sisteminin kayıtsız şartsız uzantısı olmayı, NATO sisteminin kendi başına karar verme esnekliği olmayan doğal bir ögesi olmayı benimsemektedir. Bu noktaya varıp, "ulusal bağımsızlık", "özerklik" ve "milli haysiyet" lafları edilemez artık. Ekonomik zorluklar, Türk yönetimini ülkenin askeri gücünü ve dış politikasını vesayet altına sokma noktasına getirmiştir. Bu yönde atılacak her ileri adım, Türkiye'yi ekonomik işbirliği yapmak istediği Orta–doğulu dostlarından, peşinsiz petrol almak için kesin Batı yanlısı tutumunu değiştirmesini isteyen Müslüman devletlerden ve son yıllarda en çok ekonomik yardım gördüğü ve ticaret yaptığı Sosyalist ülkelerden soyutlayacaktır.

Varlıklısını vergilendiremediği, kaçakçılığını önleyemediği, durağan tarımını harekete geçirebilmek için toprak ve tarım reformu yapıp çağdaş üretim düzeyine ulaşamadığı için sanayi seferberliği için gereken asgari sermayeyi derleyemediğinden dışa el açan bir düzenle karşı karşıyayız.Bu düzende "güçlü devlet" olamaz, olsa olsa "baskıcı devlet" olur. Halkına karşı bir iktidarı yaşatmak ancak dış yardımla ve destekle mümkündür. Türk yetkilileri SİA'nın altına imzayı atarlarken, ve Türk Parlamenterleri onu onaylarken bu sakıncaları tarihi bir sorumluluk anlayışı içinde değerlendirmek zorundadırlar. Gerçek milliyetçilik, gerçek Atatürkçülük milli bağımsızlık ilkesinde temellendirilmiştir. Ülkelerinin herhangi bir güçlü devlete bağımlılığını onaylayanların milliyetçi olduklarını, Atatürkçü olduklarını söylemeye hakları yoktur. Ayrıca, övünerek azgelişmiş bir ülkede demokrasiyi yaşatmakla övünen bizler, dış destekle yaşatılan bir rejimin ne ölçüde ülkedeki demokratikleşme akımlarına hoşgörülü olacağını iyi düşünmeliyiz.

Brezilya'da enflasyon korkunç boyutlara ulaştı

RİO DE JANEİRO (AA)

Brezilya'da enflasyon oranınının yüzde 77.2'ye yükseldiği, yatırımların ise gayrisafi milli hasılanın 3.9'una kadar düştüğü bildirildi.

Brezilya ekonomisinin ciddi bir bunalım içine girdiğini ve enflasyonun 1964 yılından bu yana rekor düzeye yükseldiğini belirten gözlemciler, yatırımların düşmesi yanında işçi eylemlerinin de artmasına dikkati çekerek, Brezilya hükümetinin iki ateş arasında kaldığını belirttiler.

Bir taraftan ekonomik kalkınma hızını düşürmek istemeyen, öte yandan enflasyon oranını düşürmeye çalışan hükümetin, aradaki dengeyi bulabilmek için bazı önlemler almaya çalıştığı haber verildi. Brezilya Maliye Bakanı, sendikaların ücret zammı isteklerini sınırlayan bir yasa tasarısının hazırlandığını, ayrıca vergilerin arttırılmasının düşünüldüğünü açıkladı.

politika ciddi bir iştir

illegal tanker ve Demirel

Saat sabahın 02.30 u... Bir tanker sabahın köründe Kızılay'dan Çankaya'ya doğru ilerliyor. Siz olsanız, bu yakıt yokluğunda, üstelik evinizde kalorifer ve soba yanmıyorsa bu tankerin nerden gelip nereye gittiğini , dolu mu boş mu olduğunu merak etmez misiniz? ... Elbette edersiniz tabii. Biz de ettik. Ve takıldık tankerin peşine. Fakat o da ne, gecenin sessizliğini yaran bu tankerin ardındaki tabelada "boş" yazıyor.

Evet tanker ilerliyor. Biz peşindeyiz. Akay yokuşuna doğru, siyah dumarlar saçarak, zorlanarak ilerliyor. Merakımız daha da yoğunlaştı. Eksozdan çıkan bu duman neyin nesi, bu canavar ses, neyin nesi? ...Sakın bu tanker dolu olmasın...

Yokuşu zorlanarak çıkan tanker nihayet sağa dönüyor, geldik diyoruz. Ama hayır, devam ediyor. Biraz sonra yine dar bir sokağa sapıyor...Bu illegal tanker, illegal bir yere gidiyor ama nereye? ... Derken, Kavaklıya doğru yöneldik ve Güniz Sokaktaki Demirel'in evinin önünde durduk. Sakın yanlış birini anlamayın .Sözünü ettiğimiz kişi "Caremiz Demirel". Yani AP Genel Başkanı ve Başbakan Süleyman Demirel.

Plakasında boş yazılı "İlegal tanker"in kapakları açıldı, hortumları uzatıldı, fuel oil boşaltmaya başladı.

Koskoca Başbakan bu kış kıyamette yakıtsız mı kalacaktı. Tabiidir ki,hayır. Fakat ortada söylenmiş tarihi bir söz vardı. Sayın Başbakan son iktidarı döneminde mazot ve benzin yokluğundan şikayet edenlere "Memlekette mazot vardı, benzin vardı da bunları ben mi içtim" diyerek gerçekten sorunu açıklayan bir cevap vermişti.

Günün olur olmaz bir saatinde koskoca tankeri Demirel'in evinin önünde görenler" Acaba? ..."Diye kuşkuya kapılabilirlerdi. Bunun için sayın Başbakan "önlem" almış, herkesin elinin ayağının çekildiği saatlerde, tanker kapısına dayatmış, üstüne üstlük iş daha da sağlam olsun diye, feul oil' in faturasını koruma polisi Hayri efendinin üstüne kestirtmişti.

Ama neyleyelim ki, önlemin sövlesi bile bazen şaşıyor...

FERRUH DOĞAN

FE.

75 kilo kömür

Ankara'da bir genel müdürle muavini arasında bir iş günü saat 16.30'da şu konuşma geçiyordu:

—Müsaade ederseniz ben çıkacağım, eve kömür alacağım.

—Bu saatte kamyon falan bulabilecek misin?

—Ne kamyonu beyefendi? Kamyon dolusu kömürü bulmak kimin haddine. Ben iki günde bir 75 kilo kömür alabiliyorum. Bu kömürle idare ediyoruz. Kömürcü iki günde bir 75 kilo kömür vermeyi vaadetti. Hem 75 kilo kömür arabanın bagajına da sığıyor.

Ankara'da şimdi birçok bürokrat böyle yapıyor. Kilosu beş liraya (tonu beş bin liradan) taş kömürü alıp günlerin geçmesini bekliyorlar.

Süleyman Bey rahat uyusun

Hükümetin Anadolu Ajansı operasyonu'da başarıyla sonuçlandı. AP Hükümetinin gözü aydın olsun.

Türk milletininde. Şimdi kurtulduk, şimdi aydınlığa doğru yol alıyoruz demektir.

Artık bundan sonra mazot darlığı da biter, enflasyonda durur, işsizlikte azalır, cümle dertlerimizden halas oluruz canım. Cümle dertlerimizden.

Kimse küçümsemesin bu değişikliği.

Anadolu Ajansından Aytekin Yıldız'ın alınıp yerine Atilla Onuk'un getirilmesine sanınız sadece AP liler değil bir kısım CHP lilerde sevineceklerdir. CHP grup toplantılarında, kulislerinde az mı dedi kodusunu etmişlerdi. Aytekin Yıldız'ın. Rahşan Hanımın bürokrasiye debelleş olması diyerek sözü hemen Aytekin Yıldız'a getiriyorlardı.

Aytekin Yıldız'ın eşinin Rahşan hanıma dolmapişirdiğine kadar dedikodusu yapılan bir konunun bu şekilde çözümlenmesi sanınız CHPlilerin bir kısmını da sevindirecektir.

Ehh Anadolu ajansının yeni müdürü ve yönetimi hepimize mutlu kutlu olsun.

Göreve getirilen Atila Onuk'a ve yönetim kurulu üyelerine başarılar dileriz. Bizi bu denli soluklandırdıkları için şükranlarımızı sunarız kendilerine. Atila Onuk'a yirmi bin liralık maaşı yetmiyecek herhalde ama artık eski patronu Mustafa Özkan sanırız bu yetmezliğinde çaresini bulacaktır.

Ehh yönetim kuruluna seçilenlerde 6900 liralık ek gelirlerini güle güle harcasınlar.

Ve en mühim mi Süleyman Bey artık keyifli rahat bir uyku çeksin....

ÇİVİLEME

KESKİN KOKULAR

İlaçlarımızı çürütüyoruz.
Çaylarımızı çürütüyoruz.
Meyvalarımızı çürütüyoruz..
Araba ve traktörlerimizi çürütüyoruz.
Tüm bunları sıralamanın ne mi yararı
var diyorsunuz?
Bu çürüttüklerimiz olmasa idi, düzenimizin
kokuşmuşluğunu nasıl anlayabilecektik!

VURAL AHI

İki konuk yazar

ROMULUS GUGA VE VİORİCA DİNESCU

Hayati ASILYAZICI

Romulus Guga

TYS'nin çağrılısı olarak ülkemize gelen Romanya'nın tanınmış yazarlarından; ozan, roman ve oyun yazarı Romulus Guga ile Bükreş Üniversite-si'nden Türkolog Dr.Viorica Dinescu, İstanbul'da yazar ve sanatçılarımızla tanıştılar ve kentin görülmeğe değer yerleriyle çeşitli müzelereni gezdiler.

TYS; dost ülkelerle kurmuş olduğu ikili ilişkiler sonucu karşılıklı olarak kültürel yakınlaşmaları ve işbirliklerini içeren anlaşmalar imzalamakta, bu anlaşmaların doğal sonuçlarını kapsayan olumlu sonuçlar ortaya koymaktadır.

Bir süre önce Romen Yazarlar Birliği üyelerinden Romulus Guga ve Türkolog Dr.Viorica Dinescu İstanbul'a geldiler. Ozan, romancı-oyun yazarı Guga, Romanya'nın eski bir kenti olan Tirgu-Mureş'te yaşamakta ve aynı zamanda aylık Vatra(Ocak) adlı geleneksel kültürü ve sanatı anlatın bir derginin sorumlu yönetmenliğini yapıyor. İstanbul'daki izlenimlerini kendi yönettiği dergide yazacağını söyleyen Guga ilk kez geldiği İstanbul'u beğendiğini, Türk kültürü ile sanatına karşı ilgi duyduğunu her konuşmamızda özellikle belirtmeyi yeğlediğini söylemek isterim.

Sanatçının birçok şiir kitabı var. 1968-70'te iki ciltte toplanan tüm şiirleri yayımlandı.İkinci romanı olan Ölümden Sonra Yaşam'ı 1972'de çıktı. Bir adamın ve bir kadının yaşamını anlatan romanında, iki değişik insanın portrelerini çiziyor. Toplumdan kendini soyutlamış bir erkekle, tüm yaşam koşullarını gerçekçi gözle değer lendiriyor ve kadının serüveni karşısında erkeğin yaşamının bir hiç olduğunu betimliyor roman kısaca, Kadını tanımasından sonra, yeniden yaşama dönüyor erkek.

"İyi Bayramlar", Guga'nın 1973'te yayımlanan üçüncü romanıdır. Öksüz bir çocuğun yaşam övküsünü anlatır.

Romulus Guga'nın üç oyunu var.

Ayrıca; Romulus Guga çok sayıda Macarca ve Almanca'dan şiirler çevirdi ve üç çeviri romanı çıktı.

Viorica Dınescu

VİORİCA DİNESCU

Romanya'nın tanınmış Türkologlarından Dr.Viorica Dinescu, 1959'larda Türk Edebiyatını, Halk Sanatını ve Masallarını incelemeye ve araştırmaya başladı. Türk Halk sanatı ve Masalları üstüne ilk çalışmasını bu yıllarda tamamladı. İlk önemli incelemesini Aziz Nesin ve Güldürü anlayışı üstüne yaptı. 1967 de bu çalışması Romence ve Fransızca olarak yayımlandı. Küçük boyutuna karşın ünlü yazarımızı ilginç boyutlarıyla incelemiştir. Türk ve Romen Edebiyatı üstüne bir çalışması yayınlandı. 1972'de bu çalışmasında Romen ve Türk Edebiyatı arasında benzer çizgileri araştıran bir çalışmadır. Bunlar birer ikişer formalık incelemelerdir. 1962 yılında, bir süre önce ölen Türk dostu Sovyet Türkoloğu Azerbaycanlı Ekber Babayev'den sağladığı yapıtlarla Seçilmiş Hikayeler Antolojisi'ni hazırladı. Bu çalışmasında Fahri Erdinç, Suat Derviş, Mahmut Yesari, Sadri Ertem, Sabahattin Ali, Aziz Nesin, Reşat Enis, Refik Halit Karay, F.Celalettin, Samim Kocagöz, Halil Aytekin, Sabri Soran,. Ümran Nazif Yiğiter, Ziya Yamaç, Ömer Seyfettin, İlhan Tarus, Bekir Sıtkı Kunt ve Yaşar Kemal'den öyküler yer aldı. Ayrıca (671 sayfalık Türkçe olarak) 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı Antolojisi çıkardı. Üniversitenin Türküloji Bölümü öğrencileri için, Samipaşazade Sezai ile başlayıp Tarık Dursun K'da sona eren, iki ciltlik Türk Hikayeler Antolojisi(1973) adlı yapıtın önsözünü yazdı, çeviri yaptı kronolojik sıralamalarını hazırladı ve antolojinin sonuna küçük bir sözlük ekledi. Hikayeler, Romen Türkologlarınca Romenceye çevrilmiş. Kitabın mevcudu bitmiş. Elde olan kaynaklara göre bu antoloji hazırlanmış, İkinci basımında çağdaş hikayecilerin adları genişletilecek.

Viorica Dinescu, 1976'da "Türk Gölge Oyunları" üstüne doktora tezi yaptı. Bu konuda yeni çalışmalar yapıyor İstanbul'da. Bu arada Karagöz Oyunu ile Romen Kukla Tiyatrosu arasındaki ilişkileri inceleyen bir çalış ması çıktı. (1977) "Diğeşin Modern Türk Romanı" adlı yapıtı basıldı (1978). Tanzimattan başlayıp Cumhuriyet'in ilk dönemlerinin anlatan Türk Romancılığı bu. Aynı yıl, Türk Folkloru ve Halk Masallarını içeren 304 sayfalık bir yapıtı çıktı. Folklorun, masalların anonim olanları dışında; Eflatun Cem Güney, Tahsin Yücel, Aziz Nesin ve Tarık Dursun K'nın masallarını aldı yapıtına. Ünlü Romen ozanı Virgili Teodorescu'nun Nazın Hikmet'ten seçtiği şiirler kitabına önsöz ve ünlü ozanımızın yaşam öyküsünü yazdı. Türkolog Viorica Dinescu, Yaşar Kemal'in İnce Memet (1962) ile Reşat Nuri Güntekin'in Çalı Kuşu (1968) adlı yapıtlarını Romenceye çevirdi.

Ankara Sinematek Derneğinin Ocak ayı programı belli oldu

Ankara Sinematek Derneği Ocak ayı ilk yarı gösteri programı belli oldu. Saat 19.00'da başlayacak olan gösterilerin tarihleri ise şöyle

10 Ocak Perşembe: "Beyaz Gemi" Cengiz Aytmatov.

14 Ocak Pazartesi: "Fuji-Yama" Cengiz Aytmatov.

17 Ocak Perşembe: "Cemile" Cengiz Aytmatov.

Öte yandan Çağdaş Sahne Kültür Merkezi Filim Birimi 2 Ocak çarşamba gününden başlamak üzere Başar Sabuncu'nun senaryosunu yazdığı ve Atıf Yılmaz'ın yönettiği "Adak" adlı filmi gösterecek. Filmde, Tarık Akan, Necla Nazır, Yaman Oktay Çetin İpekkkaya, Erol Keskin, Tuncer Necmioğlu, Gökhan Mete, Deniz Türkali ve Haşmet Zeybek rol aldılar.

"Sanatçının Gücü" oyunundan bir görünüm....

VE SANATA BASKILAR GİDEREK YOĞUNLAŞIYOR

"Sanatçının gücü" engellenmeye çalışılıyor

İSTANBUL AKADEMİSİ SANAT TOPLULUĞU'NUN OYNADIĞI "SANATIN GÜCÜ" OYUNU ŞİMŞEKLERİ ÇEKİYOR VE EGEMEN GÜÇLER OYUNU YASAKLATMAK TOPLULUGU YILDIRMAK İÇİN YOĞUN BİR UĞRAŞ VERİYORLAR.

Yesıdışı düzenlemelerle sanatın engellenmesi giderek yoğunlaşıyor. İstanbul Akademik Sanat Topluluğu tarafından sahnelenen Yunanlı yazar Menelaos Lundemis'in "Sanatçının Gücü" adlı tiyatro oyununun çeşitli baskılarla engellenmeye çalışılması bunun somut örneğini oluşturuyor.

Bu konuda topluluğun yönetmeni Yüksel Özkök'le yaptığımız bir konuşmayı aktarıyoruz:

- Topluluğun geçmiş ve kuruluş amacıyla ilgili bizi aydınlatabilir misiniz?

- Yüksel Özkök - İstanbul Akademik Tiyatro Topluluğu 3 Şubat 1979'da çalışmalarına başladı. Tiyatronun dışında birçok sanat dalına eğilmekteyiz. Şimdilik Tiyatro-Müzik-Folklor dallarında çalışmalar yapıyoruz.Geçen yıl Balkan Yazarlar Konferansında Yunan yazarları ile Türk yazarları arasında yapılan bir anlaşmayla "Sanatçının Gücü" adlı oyunu bizim topluluğumuzun sergilemesi kararlaştırıldı. Ayrıca karşılıklı olarak bir Türk yazarının oyunu da Yunanistan'da sahnelenecek. Kuruluş amacımız konusunda da şunları söyleyebilirim: Bugün Türkiye'de her sanat dalının birlikte bir güç oluşturması gerekmektedir.

İşçi sınıfı bilimi doğrultusunda proletaryanın öz sanatının ortaya çıkarılıp yaygınlaştırılması bir görev olarak karşımızdadır. Yarı amatör ve yarı profesyonal tüm sanatçıların ürünlerini değerlendirmek amacındayız. İ.A.S.T, faşizme ve emperyalizme karşı tüm sanatçıların birlikte mücadelesinden yanadır.

"Sanatçının Gücü" adlı oyun hakkında söyleyecekleriniz?

Y.Ö - Yunanlı Yazar Menelaos Lundemis'in yazdığı ve Panayot Abacı'nın dilimize kazandırdığı "Sanatçının Gücü", İspanyol viyolonisti "Pablo Casals'ın yaşamından bir kesiti yansıtmaktadır. Oyunda sanatçının devrimci mücadelede kendine düşen görevi hiç durmaksızın sürdürmesi zorunluluğu vurgulanmaktadır.

- Oyunun sahnelenmesinde ne gibi baskılarla karşılaştınız?

Y.Ö. - "Suç" oyunun sahnelenmesinde herhangi bir baskıyla karşılaşmadık. Ancak bu yıl hükümet değişikliğinin de etkisiyle topluluğumuz bir takım engellemelerle karşılaşmakta: Bunun son örneğini "Sanatçının Gücü" adlı oyunun geçtiğimiz çarşamba günü yapılan galasında yaşadık. Oyunun başlamasına birkaç dakika kala bir sıkıyönetim yetkilisi telefonla, oyunun kitap halinde basılmadığını öne sürerek sözlü bir biçimde oyunu engellemek istedi. Ancak biz bunda oyunun sergilenmesine yasal açıdan bir sakınca olmadığını hukukçu arkadaşlarımız aracılığıyla saptadıktan sonra galamızı yaptık. Tüm engellemelere rağmen oyunu sürdürmeyi düşünüyoruz. İşçi sınıfı bilimi doğrultusunda sanatı bir silah olarak kabul ederek bu yolda çalışmalarımızı sürdüreceğiz. Konuyla ilgili olarak Türkiye Yazarlar Sendikası ile de temasa geçtik. Sendika ikinci başkanı Demirtaş Ceyhun da konuyla yakından ilgilenmektedir.

Nazım Hikmet'in şiirlerinden oluşan 1941-1942'den İnsan Manzaraları oyunu başlıyor

BU KEZ KENTERLER TİYATROSUNUN MATİNELERİNE GİREN OYUN 9 OCAK GÜNÜNDEN İTİBAREN HAFTADA 4 KEZ SERGİLENECEK

Vasıf Öngören'in Nazım Hikmet'in Memleketimden İnsan Manzaraları kitabından oyunlaştırdığı "1941-1942'-den İnsan Manzaraları" oyunu 9 Ocak günü saat 18.30'da Kenterler Tiyatrosu'nda başlıyor.

Geçtiğimiz Tiyatro dönemi Vasıf Öngören'in yazdığı bu tek kişilik oyunu Meral Taygun oynamış ve Tiyatro/79 Dergisi tarafından yılın oyunu ve oyuncusu seçilmişti.

Geçtiğimiz tiyatro dönemi İstanbul'da yapılan iki gösteriden sonra oyun Ankara'da oynanmış ve Ankara'lı seyircilerin ilgisini çekmişti.

1979-1980 Tiyatro döneminde oyunun İstanbul'da oynaması düşünülmüşse de dönem başında salon sağlanamamıştı.

Bu kez Kenterler Tiyatrosu'nun Matinelerine giren oyun 9 Ocak gününden itibaren salı, çarşamba günleri matinelerde perşembe günü matine ve suarede olmak üzere haftada dört oyun sergileyecektir.

1941-1942'den İnsan Manzaraları oyunuyla Tiyatro/79 Dergisi'nin yılın oyuncusu seçtiği Meral Taygun oyunun bir sahnesinde.

Havana Uluslararası Film Festivali sona erdi

SANAT SERVİSİ

Aralık ayının son haftalarında, Küba Kültür Bakanı Alfredo Guevara'nın girişimiyle, Havana'da uluslararası boyutlarda ve en azından tüm Latin Amerika yönetmenlerinin her yıl izleyebileceği bir film festivali gerçekleşti. Ancak, bu festival Avrupa ve ABD'dekiler gibi büyük reklamlar ve şişirmelerle yansıtılmadığı için yankıları Türkiye'de duyulmadı. Fransız Le Monde gazetesi muhabirlerinden Claire Devarrieux, bu festivali izledikten sonra yazdığı yazıda, festivalin yoğunluğu ve ilginçliği karşısında şaşkınlığa kapıldığını bildiriyor. Devarrieux, yazısında özetle şnları söylüyor:

"Festivalde ikiyüz doksan bir film gösterildi. Dörtyüz sinemacının katıldığı gösteriler sırasında, herkes şaşkına döndü. Filmler için "harika" demek belki abartma olur, ancak herkes festivalin çok ilginç ve sinema dünyasına yeni boyutlar getirici bir nitelikte olduğunda hemfikirdi. Festivalde, Meksikalı, Brezilyalı filmler yanında, ünlü yönetmen Miguel Littin'in son filmi "Montieil'in Dulu" da gösterildi.

Festival sırasında, her öğlen ve akşam son derecede demokratik bir biçimde, aynı yemeklerin karşısına geçen yönetmen ve senaryo yazarları hararetle Latin Amerika filmcilerinin karşı karşıya kaldığı siyasal zorlukları tartışıyorlardı. Artık Allende zamanında, sinemacıların Küba devrimi üzerin filmler çevirdiği dönemlerde değildik. Brezilya, Meksika, Venezuella Panama gibi ülkelerin yönetmenleri, Avrupalıları şaşkınlığa düşüren bir soğukkanlılıkla, sansür ve yasaklama nedeniyle nasıl "illegal" film çekilebileceği üzerine teknik bilgiler veriyorlardı. Ancak festivalin en ilginç ülkesi Nikaragua idi. Nikaragua devrimini anlatan belgesel filmler dışında, Külabıların Nikaragua'da çektiği kısa metrajlı filmler hayranlık uyandırdı. Bu filmlerde Nikaragua gençlerinin soğukkanlılıkla iç savaşı anlatışı seyircilerin nefesini kesti

Avrupalı yönetmenler, Latin Amerikalıların, hevesle, kâr düşünmeksizin büyük bir çabayla çektiği filmler karşısında şaşkına düştüler.

Belki bu filmler teknik açıdan yetersiz ve eksikti; ancak filmde set işçisinden baş oyunculara, yönetmenden kameracılara dek, yoğun bir kollektif çaba ve ülkü birliği gözlenmekteydi.

Özellikle, Venezuellalı genç bir yönetmenın "İki liman, bir demir" adlı kısa metrajı çok başarılıydı. Bu filmde, adı belirtilmeyen bir Latin Amerika ülkesinin içinde bulunduğu zenginlikle yoksulluğun çelişkisi çıplak ve sert bir biçimde gözler önüne seriliyordu. Miguel Littin'in "Montieil'in Dulu" filmi bence bir başeserdi. Kameranın harika hareketleri ve eşsiz fotoğraflar tam bir estetik başarıyı gösteriyordu.

Bir Şili filmi, ilgiyi çekti. "Halkın Gücü" adlı bu film, Şili'deki acımasız yönetimin yasaklamaları nedeniyle Havana'da çekilebilmişti.

Küba filmleri ise, ekonomik yetersizliklere karşın, birçok ilginç konuyu işliyordu. Bunların arasında en önemlileri kadınların kurtuluşu ve zenci-beyaz ayrımı gibi toplumsal sorunlarla ilgili olanlardı.

Eğer Havana Festivali, kararlaştırıldığı gibi önümüzdeki yıllarda da devam ederse, tüm dünya sinemasına büyük bir katkıda bulunacaktır."

Sanatta öz ve biçim

Gülten AKIN

I

Nedir sanat eserinde öz? Sanatçının bilgi ve bilinç birikimine, dünyayı algılamadaki eğilimine göre seçilmiş ve yönlendirilmiş KONU'dur.

Yani her konu öz olamaz. Konunun ÖZ'lüğe yükselebil mesi için, SEÇİLMİŞ olması bile yetmez, Sanatçının anlağındaki bilgi birikimiyle ve bilinciyle YÖNLENDİRİLMİŞ olması da gerekir. BİÇİM, osmanlıca deyişle ÜSLUP, bu yönlendirmenin dışta yani sanat eserinde görülür yüzüdür. Sanatçının tavrıdır, tutumudur.

Anlam da buna gore değişir.

Serginin birinde bir resim görmüştüm. Büyük kentlerin gri beton yığını yapılarını gösteriyordu. Yanyana, üstüste. Bu bir anlamı içerir. Karamsar, umutsuz bir anlamı. Ama resimci, çeşitli grilerden oluşan geometrik yapıların birinin balkonundan bir saksıdan renkli çiçekler sarkıtmıştı. Kırmızı, mavi, sarı, mor. Küçük küçücük ama kül rengi bir kent ölüsünün karşısına çıkarılacak, onu silecek, kadar güçlü bir dirim. Bu umudun geliştirdiği anlamdır işte.

Bu dirim bu dirimi resimde taşıyan anlam, çarpık büyümüş bir beton yığmalar düzenini çatlatacak bir anlamdır.

Bir de alışılmış bir köy konusu örneği verelim: Köy yaşamı çeşitli sanat türlerinin tiyatronun, resmin, müziğin, romanın şiirin konusu olmuştur.

Bir sanatçı, köy denilince, çobanı, kavalı, kıvrılarak akan ırmağı, baca sından duman tüten şipşirin evleri, kırmızı yanaklı Ayşeleriyle, yeşil, mavi anlatıvermiştir. Bir başkası köy rengi diye sarı ve bozu kullanmıştır. Yorğun insanları, güçsüz hayvanları, solgun çocukları, kuru dereyı, yoksulluğu ağırlıklı olarak yazıp, çizip söylemiştir.

Birincisi, ezber, basmakalıp, gerçeğe uymayan bir konuyu işlemiştir. Bu konu, gerçeğe uymadığı gibi, gerçeğin, sanatçı anlağında oluşturduğu bir ön bilgi, bir bilinç sınamasından da geçmemiştir. ÖZ katına yükselememiştir. İkincisiyse, öz olmuştur gerçekten kaynaklanmıştır ama, duruk, donuk bir saptamadır, o kadar. Eleştirmiştir ama içinde geleceği barındırmamaktadır.

Ben, bir sanat yapısının, konusu ne olursa olsun bağrında bir umut çiçeği taşımasından yanayım. Ne köyler öylecene kalacak ne kentler. Herşey değişecek hiç kuşkusuz. Değişmeyen ise, resimden resime, şiirden şiire geleceğe aktarılan çiçek olacak. Ama ustalıkla, ama incelikle, derinden derine.

OLAYLAR GÜNLÜĞÜ

5 ölü, 10 yaralı 4 patlama

SAMSUN

–Bafra ilçesinde TÖB DER'li köy öğretmenlerinin bindiği otomobilin silahla taranması sonucunda iki öğretmen öldü, iki öğretmen de ağır yaralandı. Üç kişi olduğu bildirilen saldırganlar öğretmenlerden Fatma Tüm ve Cemal Dağdelen'i öldürdüler, Fatma Dağdelen ve Bahattin Şen'i ağır yaraladılar. Yaralıların sağlık durumlarının ciddi olduğu bildirildi.

İSTANBUL

–Galatasaray Devlet Mühendislik Mimarlık Akademisi arkasında Fırınaltı Sokak'ta Kuştepe Lisesi birinci sınıf öğrencisi Hasan Karataş'ın cesedi bulundu. Olayla ilgili soruşturma sürüyor.

–Bakırköy'de bir Migros kamyonu silahlı kişiler tarafından durduruldu ve içindeki mallar halka dağıtıldı.

Bu arada Migros kamyonuna "Her şey THKP için" yazılı bir pankart asıldı.

İstanbul Caddesinde DMMA öğrencisi Faik Umay, aynı okul öğrencilerinden Zekeriya Alnıaçık ve Murat Kul'un saldırısı sonucu yaralandı.

–Bayrampaşa'da Bağlar Caddesi'nde mobilya işçisi Bahattin Özcan'ın evinde yapılan aramada 1 tabanca ve 7 mermi bulundu. Soruşturmanın sürdüğü bildirildi.

TARSUS

–Tarsus'da devrimcı bir genç bıçaklanarak öldürüldü. Mersin Caddesi'nde 4 kişinin saldırısına uğrayan Zafer Şahin hastaneye kaldırılmasına karşın kurtarılamayarak öldü. Bu olay üzerine orta dereceli okulların tümü valilik tarafından yarına kadar kapatıldı. Öte yandan öğleden önce de Tarsus'daki iki lisede öğrenciler arasında çatışmalar çıktığı ve iki öğrencinin yaralandığı da bildirildi. Olaylarda 42 kişi gözaltına alındı.

GİRESUN

– Espiye ilçesinde AP İlçe Başkanı Kemal Şahin'in evi tarandı ve Abdullah Bodur'a ait otomobil bombalandı. Her iki olayda da ölen ya da yaralanan olmadı.

DENİZLİ

–Genel-İş Sendikası Şube Başkanı Hakkı Aydın ve Kale Lisesi Müdürü Kadir Özgül'ün evlerine patlayıcı madde atılması sonucu çevrede hasar meydana geldi, ölen ya da yaralanan olmadı.

DİYARBAKIR

–Diyarbakır Lisesi öğrencileri toplu halde okuldan çıkarken üzerlerine açılan ateş sonucunda 3 kişi yaralandı. Yaralılardan lise ikinci sınıf öğrencisi Aydın Çelik'in durumunun ciddi olduğu açıklandı.

İZMİR

–Kadifekale'de kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu park ettiği kamyonun yanında durmakta olan Zinnur Şahin yaralandı.

KONYA

–Ereğli ilçesinde Endüstri Meslek Lisesi öğrencilerinden Naci Bekdemir aynı okul öğrencilerinden İlhan Özbağcı'nın saldırısı sonucu yaralandı.

–Kent merkezinde duvarlara sloganlar yazan Necdet Solak, Mustafa Şölen, Mehmet Kaynak ve Ahmet Uygun güvenlik görevlilerince yakalanarak gözaltına alındı.

RİZE

–Rize Kapalı Cezaevi'nde faşistlerin kaldığı bölümde yapılan aramada 11 metrelik bir tünel bulundu. Yetkililer, konu ile ilgili olarak 10 tutuklunun soruşturmalarının yapıldığını, suçlu görülen tutukluların başka cezaevlerine yollanacağını açıkladılar.

ANKARA

–Cebeci'deki Cumhuriyet Öğrenci Yurdu'na patlayıcı madde atılması sonucu binada hasar meydana geldi, ölen ya da yaralanan olmadı.

NİĞDE

–Ortaköy ilçesine bağlı Sarıkaya köyünde kahvede silahlı kişilerin saldırısına uğrayan Ömer Aydın vurularak öldürüldü.

ÇORUM

–ÜGD Şube Binası'nın aranması sonucunda İstanbul Edebiyat Fakültesi öğrencisi Oktay Kılıç silahla yakalanarak tutuklandı.

Üslerin

(Baştarafı 1. Sayfada)

laşım sağlanamadığı öğrenildi. Bu arada anlaşma metninin parafe edilse bile karşılıklı teati için 2 aya yakın bir süre gerekeceği, bu nedenle 9 Ocak'ta ikinci uzatma süresi de bitecek olan üslerin statüsü ile Bakanlar Kurulu kararının 3 ay daha uzatılmasının söz konusu olduğu bildirildi.

Demokrat muhabirinin edindiği bilgiye göre, Savunma İşbirliği Anlaşması'nın metni üzerindeki görüşmelerde özellikle 4 "Ortak Üs" ile ilgili bölüme özel bir önem veriliyor. Üslerle ilgili metin üzerindeki görüşmeler tek tek kelimelerin yorumlanması şeklinde sürdürülüyor.

Öte yandan ABD heyetinin Türkiye'ye yapılacak yardımla ilgili bölüme ve yardımın miktarına karşı olmadığı, istenen 500 milyon dolarlık yardımın ABD hükümetinin 1980 yardım programına girebileceği savunuldu. Türkiye'nin yardım isteminin karşılanmasında ABD yetkililerinin zorluk çıkarmaması, istenen silah, araç ve gereçlerin eski fiyat (nominal değer) üzerinden saptanması yaklaşımından doğduğu bildirildi.

Türk–ABD Savunma İşbirliği Anlaşması için sürdürülen görüşmelerde Türk heyetine Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Özdemir Yiğit Başkanlık ederken, ABD'nin Türkiye Büyükelçisi Spiers'in de Amerikan görüşmeci heyetine başkanlık ettiği bildirildi.

Savunma İşbirliği Anlaşması'nın dünkü görüşmelerden sonra bugün parafe edilecek duruma geleceği, ancak üslerin statüsünün kesin biçime sokulabilmesi için biraz daha zamana gereksinim olduğu ifade edildi.

Baskı

(Baştarafı 1. Sayfada)

de yer alan tasarılar demetinin görüşülmesi AP MHP ve CHP'nin genel merkez kanadınca destek görürken MSP önemli bazı maddeler için değişiklik önergeleri verdi. Millet Meclisi Genel Kurulu geç saatlere kadar süren çalışmasında baskı yasaları içerisinde yer alan tasarıların büyük bölümünü tamamladı.

Sigara sıkıntısına

(Baştarafı 1. Sayfada)

memesi, piyasada sigara darlığına yol açıyor. İşçiler, asıl sorunun, Tek Gıda-İş Sendikasının sözleşme imzalaması halinde yetkisini kaybetmesi, bunun da bu sendikayla ilişkisi olan sigara kaçakçılığı şebekelerini rahatsız etmesinden kaynaklandığını söylediler.

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası yetkilileri ise, bu konuda yaptıkları açıklamada, şu anda piyasada bulunan Bafra ve Birinci sigaralarının, İzmir ve Samsun'daki Tekel Fabrikalarında imal edildiğini, ancak bu fabrikalarda bant üretimi yapılamadığı için kısa bir süre sonra, bu sigaraların da piyasada bulunamayacağını belirttiler. Yetkililer, karaborsada satılan uzun Samsun, uzun Maltepe, Barış, Sipahi ve Meltem sigaralarının, az satılmalarından dolayı stok halde bulunduğunu, ancak bu durumun da geçici olduğunu bildirdiler.

Faşistlere

(Baştarafı 1. Sayfada)

daha Yozgat Cezaevinden kaçırılmaları, faşistlerin "Perde arkasından aşamalı olarak tahliye edilmeye başlandığı" görüşüne ağırlık kazandırıyor. İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in "Dilerim ki bu olaylar, sağ teröristlerin perde arkası tahliye kararının uygulaması olmasın" yolundaki sözleri, kaçış olaylarındaki kuşkuları dahada arttırıyor.

MHP yöneticilerinin "Bu hükümet gidecek, yeni kurulacak hükümet af çıkaracak" yolunda faşistlere güvence veren sözler sarfetmeleri ile yeni hükümetin kurulmasından hemen sonra cezaevlerinden faşist tutukluların kaçmaya başlaması arasında bağıntı kuruluyor. Demirel hükümetinin kuruluşu sırasında, MHP'nin "Kayıtsız şartsız destek" vaadetmesine karşın, başta af çıkarılması olmak üzere çeşitli koşullar da öne sürdüğünün bilinmesi, faşist tutukluların kaçırılması ile ilişkili görülüyor.

GÜNEŞ'İN DEMECİ

İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Alpaslan Alpaslan ile birlikte iki faşistin Yozgat cezaevinden kaçırılışını "Çok ciddi bir olay" olarak niteledi ve "Dilerim ki bu olaylar, sağ teröristler için planlı bir perde arkası tahliye kararının aşama aşama uygulaması olmasın" dedi.

CHP Sakarya Senatörü ve İçişleri eski Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Demokrat'a verdiği özel demeçte şunları söyledi:

"Terörü önlemek, köküne inmek iddiasında olanların Ağca'dan sonra Alpaslan Alpaslan, Sebahattin Civelek gibi ellerindeki önemli sağ teröristlerin kaçırılmalarını önleyememeleri, iddialarının ciddiyetsizliğinin bir göstergesidir.

Ağca'dan sonra bu kaçırılma olayı ciddidir. Dilerim ki bu olaylar sağ teröristler için planlı bir perde arkası tahliye kararının aşama aşama uygulaması olmasın."

KAÇIŞLAR ARASINDAKİ BENZERLİK

Mehmet Ali Ağca'nın Maltepe Askeri Cezaevinden görevlilerin de yardımıyla, ardından Yozgat Cezaevinden Alpaslan Alpaslan ile birlikte iki faşistin kaçırılması arasında benzerlikler bulunmaktadır. Ağca bir süre önce kaçma girişiminde bulunduktan sonra faşistlerin bulunduğu bölüme aktarılmıştı. Alpaslan Alpaslan ile iki faşist de Paşakapısı Cezaevinde kaçma girişiminde bulunduktan sonra, kaçmalarını önlemek amacıyla Yozgat Cezaevine nakledilmişlerdi. Söz konusu tutuklular, "daha güvenli" gerekçesiyle alınan bu kararlardan bir süre sonra kaçmışlardı.

Sermaye

(Baştarafı 8. Sayfada)

Soru: Koç ve benzeri sanayicilerimizin bugün ürettiği mallarına istedikleri satış fiyatını sağladıkları ve uyguladıkları bir gerçektir. Siz bu gerçeğe katılır mısınız? Ve bu gerçek açısından Koç'un sermaye adına istemini değerlendirir misiniz?

Cevap: Bilindiği gibi madeni eşya iş kolunda, şişe cam, tekstil, kimya ve banka iş kollarında çok sayıda işçiyi ilgilendiren toplu sözleşme görüşmeleri sürüyor. Kendi ürettikleri mallara kendilerinin yeterli gördüğü oranda zam alan sermaye sınıfı, ücretlerin dondurulmasını istemekle sadece emekçinin ücretini dondurmayı amaçlamaktadırlar. Batılı ülkelerdeki kapitalistlerin normal kâr oranları ölçüsünde yani % 15-25 arasında kâra razı olmaları halinde ülkemizde bu denli fiyatların artmıyacağı açıktır. Ama ülkemizde bu oran % yüzden başlıyarak astronomik rakamlara ulaşmaktadır...

Vehbi Koç'un temsil ettiği sınıf hiç bir konuda fedakârlık etmemektedir. Bunu öylesine geliştirmişlerdir ki konuşmamıza konu olan açıklamada nüfus planlaması adı altında işçi sınıfının, emekçinin yatak odalarına bile hükmetmek, yatak odalarını kontrol altında tutmak istemektedirler.

Soru: Koç'un bu açıklamasında halkın şikâyet etmekten artık kanıksadığı rüşvet, kaçakçılık, vergi kaçırma, faturasız mal satma konusu da eleştirilmektedir. Koç farkında olmadan düzenin iflasını vurgulamaktadır. Ve bu iflasın belgesini vurguladıktan sonra fiyat dondurulması ile bu düzenin koşulları içinde fiyatların dondurulabilirliğini savunmaktadır. Bu çelişkiyi nasıl yorumluyorsunuz?

Cevap: Koç sınıfının suçunu itiraf etmiştir. Hiç bir işçi rüşvet almaz. Verecek gücü de yoktur. Hiç bir işçi mal satmaz, o nedenle faturasız mal satışıyla ilgisi yoktur. Gene açıktır ki hiç bir işçi vergi kaçırmaz, kaçıramaz. Çünkü daha ücretini almadan vergisi bordroda kesilmektedir. Ve gene hiç bir işçi kaçakçılık yapmamıştır diyebiliriz. Koç'un bu şikâyetlerinden yıllardır işçi sınıfı ve emekçi halkımız yakınmıştır.

Soru: Bu istemler sizin de vurguladığınız gibi örgütlenme ve düşünceye yapılmak istenen baskı yasalarından sonra çok muhtemel ki Koç'un siyasi temsilcileri ve iktidar gücü tarafından gündeme getirilerek hamasi bir oluşumda sahneye konulmak istenecektir. Bu konumda işçi sınıfı adına DİSK'in tavrı ne olacaktır?

Cevap: Geçtiğimiz ay ülke çapında bölge temsilciler meclislerimizde bu olumsuz gelişmeleri tartıştık. Bu toplantılarda mücadele edilmesi yolunda kararlar alındı.. 12/13 Ocak 1980 günleri yönetim kurulumuz, başkanlar konseyi ile bölge temsilcilerimiz ortak toplantılarında tabanımızda oluşan görüş ve önerileri değerlendirecek ve mücadelemizin ana hatları ile biçimini belirleyecektir.

Aslında sınıf mücadelesi çok üst noktalara yükselmektedir. Sermaye sınıfı ve iktidar telaşlıdır. İşçi ve memur kıyımından faşist saldırılara varıncaya kadar her türlü yola başvurmaktadır. Sorun tamamen sistem sorunudur... Siyasi arenada Demirel bu bunalımın üstesinden biz geliriz, Ecevit bu bunalımın üstesinden biz daha iyi geliriz demektedir. Her ikisi de kendisinin daha iyi terzi olduğunu savunmaktadır. Yırtık büyük, yama küçüktür. Yırtık giderek de büyümektedir. Sorun asla terzi sorunu değildir. Çünkü eldeki yama yırtığı kapatacak büyüklükte değildir. Sorun kumaşı bir bütün olarak değerlendirme sorunudur. O da sömürüsüz baskısız sosyalist bir sistemdir.

Disk Genel Sekreteri
Fehmi Işıklar

Tunceli'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

dürlüğüne gönderdiği 4.1.1980 tarih ve 323/239 sayılı yazıda lisenin 10.1.1980 tarihine kadar boşaltılması ve Lise'de görevli 18 öğretmen ile 18 müstahdem'in il sınırları içerisindeki okullara dağıtılması istendi.

Tunceli yatılı öğretmen lisesinin jandarma genel komutanlığına devredileceğinin öğrenilmesinden sonra Tunceli Lisesi, kız meslek lisesi ve endüstri meslek lisesi ile tüm orta dereceli okullar olayı protesto etmek ve lise binası yeniden yatılı öğretmen okulu haline gelene kadar sürmek üzere boykota başladıkları öğrenildi.

Tünceli halkının da tümüyle desteklediği boykotun ildeki öğretimi tamamen durdurduğu bildiriliyor.

Sovyetler

(Baştarafı 1. Sayfada)

veto edildi. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde önceki gün oylanan karar tasarısı, Sovyetler Birliği müdahalesinin kınanması ve Sovyet askerlerinin bu ülkeden çekilmesini içeriyordu.

Hacı Bektaş'ta

(Baştarafı 1. Sayfada)

Mahalle halkının bu baskılara birlikte tepki göstermesi sonucu ortam gerginleştiği ve ilçeye Nevşehir'den takviye birlikleri getirildi.

Bu arada yetkililerden edinilen bilgilere göre, "şüphelendim, yasak kitap bulduk" gibi gerekçelerle özellikle Köylerden- gelmiş öğrenci gençlerin gözaltına alınması konusunda emniyet amiri ve polis memuru Sait Alıcıkaya'nın savcıya "Bu itleri biz topluyoruz, siz bırakıyorsunuz, tüm bunlar sizin yüzünüzden" şeklinde sözler söyledikleri, bunun üzerine savcıya hakaretten Sait Alıcıkaya'nın tutuklandığı ve hakkında soruşturma açıldığı belirtildi.

MHP eğilimli

(Baştarafı 1. Sayfada)

rinde çalışan Tekel işçileri tüm baskılara karşın direnişlerini sürdürmeye kararlı olduklarını söylediler.

Direnişlerini sürdüren işçiler, istemlerini şöyle sıraladılar:

–Can güvenliğine katkısı olabilecek, her işyerine ve her vardiyaya servis araçlarının verilmesi.

–21 aydır imzalanmayan işyeri yetkisine ilişkin sözleşmelerin hemen imzalanması,

–14 Ekim 1979 tarihinden önce alınan geçici işçilerin daimi kadroya alınması için alınan kararların hemen uygulanması.

–Eşit işe eşit ücret ilkesini bozan yüzde 55'in her işçiye uygulanması.

–İşçi sağlığı ve iş güvenliği hakkındaki tüzük ve yasa hükümlerinin uygulanması.

–Bütün işyerlerinde kreş sorununun çözümlenmesi.

Hindistan'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğunluğu aldı. 3 ve 5 Ocak tarihlerinde yapılan seçimlerde arta kalan 200 milyon oyun sayımı sürerken, Gandi'nin yakında hükümeti kurmaya çağrılması bekleniyor.

Seçime katılan diğer siyasal partilerden yalnız Sovyet yanlısı Hindistan Komünist Partisi ile Hindistan Komünist Partisi-Marksist, durumlarını sağlamlaştırdılar.

Bu iki partinin çoğunlukta olduğu Batı Bengal'den (Başkenti Kalküta) henüz sonuç alınamadı, ancak bugüne dek hiç sandalye kazanamamış olan bağımsız Hindistan-Komünist Partisi-Marksist Kerata'da (Güney Batı Hindistan) 20 sandalyeden 6'sını elde etti.

Florya'daki

(Baştarafı 1. Sayfada)

ce işveren "Bu sendika ideolojiktir" diyerek sözleşmeye yanaşmamış. Kendi hazırladığı sözleşmeyi koymuş işçilerin önüne. İşverenin çıkarlarına göre hazırlanan bu sözleşme işçiler tarafından kabul edilmeyince de yapılan grev oylaması sonucu grev başlatılmış. Gelişmeleri şöyle anlattı işçiler:

"Sendikamız küçük bir sendika olduğu için ayda yalnızca 3 bin lira alarak geçinmeye çalışıyoruz. Greve başladığımızda türlü baskılarla karşılaştık. İşveren önce grevimizin yasal olmadığını ileri sürerek hepimizi mahkemeye verdi. Zaman zaman işçi arkadaşlarımız Şenlikköy karakoluna götürülerek sorguya çekildiler. Grevi kırabilmek için baskılar yaptılar. Ama başaramadılar. Bu arada 6.İş Mahkemesindeki davayı da kazandık. İşveren bunun üzerine depoda bulunan iki kamyon, bir minibüs ve çeşitli eşyalara zarar verdiğimizi öne sürerek bizi mahkemeye vermek istedi. Depoda bulunan ve altı ay süreyle yaptıkları sütleri "bozulabilir" gerekçesiyle depodan çıkarttırmayı da başaran işveren diğer malları depodan çıkartamadı Birinci Şube Sendikalar Masasından da baskılarla karşılaktık, Ama tüm arkadaşlar baskıların hiçbirine boyun eğmedi. İşverenin keyfi uygulamaları bundan böyle sökmeyecektir. Bilsinler ki, hakkımızı alana dek mücadelemiz sürecektir."

"İkili anlaşma"

(Baştarafı 2. Sayfada)

ler'in "derhal müdahale edeceği" sonucunu çıkaran demeç ve görüşlerin, madde metninin yanlış bir yorumundan kaynaklandığını söyleyen Achenson şunları ekliyordu: "Bu görüşü, şöyle anlamak ve yorumlamak gerekir: Amerikan silahlı kuvvetleri, ancak, Amerikan çıkarları gerektirdiği takdirde müdahale edecektir" (BKZ: Amerikan Harp Doktrinleri, İstanbul 1965, s.98) Yani, özünde, Türkiye'nin siyasal bağımsızlığına ve toprak bütünlüğüne yöneltilen her tehdide, Birleşik Devletler, karşı çıkmayacak, bu, ancak kendi çıkarlarını zadeleyen bir tehdit olduğunda karşı çıkacaktır demektir.

Şunları da eklemekte yarar var: İkinci Dünya Savaşından bu yana, Amerikan Savaş Stratejisi belirli aşamalardan geçmiştir. Başlangıçta nükleer silahı yalnız başına sahip bulunan Amerika, "genel savaş" stratejisi ile yetinmekteydi Nükleer silahlara sosyalist ülkelerin de sahip olmasından sonra, genel savaşın yanı sıra, sosyalist ülkelerin sınırlarında yürüteceği bir de "sınırlı savaş" stratejisini geliştirdi. Daha sonra, bir "savaş" olmadan da, bağımlı ve yarı-bağımlı ülkelerde ulusal ve özellikle demokratik hareketlerin yaygın bir biçimde ortaya çıkması üzerine Birleşik Devletler, bu ulusal ve demokratik hareketleri, emperyalist sisteme yöneltilen bir "dolaylı saldırı" olarak niteledi ve "genel savaş" "sınırlı savaş" stratejilerini, bir de "dolaylı savaş" stratejisiyle genişletti. Prof. Rostow, "bütün ulusal kurtuluş hareketlerini", komünist hareketler olarak niteliyor ve bu nedenle her ulusal hareketin ve dolayısıyla her demokratik hareketin ve hatta her reformist hareketin ezilmesi gerektiğini söylüyordu.

Bu savaş stratejileri, Birleşik Devletler'in "açık ve resmi politikası" içersinde yer alır. Bunun yanısıra, Birleşik Devletler'in, gene "dolaylı saldırı" kavramı içersinde geliştirdiği, bir de "resmi olmayan ve gizli politika"sı (Burnham) vardır ki, bu politikanın amacı "dolaylı saldırı" niteliğinde bulduğu, ulusal bağımsızlık savaşımlarından demokratik ve reformist savaşımlara kadar, ilerici ve devrimci her türlü hareketi, hareketin oluştuğu andan itibaren, gizlice ve yasal olmayan yollardan, "İçerden" durdurmak, geriletmek, ezmektir. Bugün Türkiye'de, faşist baskıların ve faşizmin döktüğü kanların nedeni de, Birleşik Devletler'in bu "resmi olmayan, gizli politikası"ndan kaynaklanmaktadır.

Bağımsızlık konusunda gerçekten duyarlı isek, yurdumuzun bağımsızlığı ve demokratikleşmesi için içtenlikle savaşım veriyorsak, ilkin gözlerimizi bu dolaylı saldırı anlaşmasına çevirmemiz, ve bu dolaylı saldırı anlaşmasının ülkemizde demokrasiyi ciddi bir biçimde tehdit ettiğini, demokrasiyi fiilen önemli boyutlarda yaraladığını görmemiz gerekir. İkili anlaşmaların gözden geçirilmekte olduğu şu günlerde, bu bir tarihsel görevdir de.

Öz ve söz

(Baştarafı 2. Sayfada)

na, Demirel'e "Biat" ederse... vb. vb. vb. bu tür örneklerin binlercesinin yer aldığı ülkemiz ortamında demokrasinin, hak ve özgürlüklerin özü değil, ancak biçimi savunulur. Salt sözü edilir.

Siz, hiç bu beyler türünden özgürlüklük havarilerinin ya da herhangi birinin bir karakolda, poliste işkence ile öldürülme olayının Parlamento'da ya da başka bir yerde, sonuna dek izleyip hesabını sorduğuna tanık oldunuz mu?

Olamazsınız.

Ne yazık ki, olamayınca milyonlarca insancığın haklarını ve özgürlüklerini savunamazsınız da. Meğer ki o insancıklar kendilerini savuna. Savunmayı öğrene.

Jandarma

(Baştarafı 1. Sayfada)

temsilcilerini saptamak üzere yapılabilecek.

Öğrenciler daha önce, güvenlik görevlilerinin bazı sanıkların aranması amacıyla yapıldığını söyledikleri aramaların seçimleri engellemeye yönelik olduğunu öne sürmüşlerdi.

Her öğretim dönemi başında yapılan ve son olarak da ODTÜ Rektör Vekili Prof. Mehmet Kıçıman tarafından uyulacak ilkeleri ilan edilerek 2 Ocak'ta propaganda çalışmaları başlayan ODTÜ Öğrenci Temsilcilik Konseyi Yürütme Kurulu seçimlerine sıkıyönetim tarafından izin verilmedi. Seçimlerin ancak Sınıf Temsilcilikleri, Bölüm Temsilcilikleri ve Yurt Temsilcilikleri'ni saptamak üzere yapılabileceği belirtildi.

Sıkıyönetim görevlilerinin, izinsiz olarak Yürütme Kurulu Seçimleri yapılması halinde, öğretim görevlileri de dahil olmak üzere, tüm Yürütme Kurulu üyelerini gözaltına alacakları ve gizli örgüt kurmaktan yargılattıracaklarını söyledikleri öne sürüldü.

Külahlı hakkında soruşturma istendi

ANKARA

Gıda tarım ve hayvancılık bakanı Cemal Külahlı hakkında görev ve yetkilerini kötüye kullandığı gerekçesiyle 10 milletvekili tarafından meclis soruşturması açılması istendi.

Güvenlik görevlileri Ankara'da gecekondu bölgesini didik didik aradı

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara'nın Keçikıran gecekondu semtinde dün sabahın erken saatlerinde geniş çaplı bir arama yapıldı. Polis ve jandarma işbirliğiyle gerçekleştirilen operasyonda, bir adet tabanca ele geçirildi. Arama sırasında sol içerikli yayınların da toplandığı bildirildi.

Dün sabah saat 05.30 sıralarında başlayan operasyonda ilk önce belirli evlerin arandığı, daha sonra çevre binaların arandığı bildirildi. Harmanyolu adlı bölgeden Keçikıran tepelerine kadar olan bölge jandarma ve polis kordonu altına alındı. Sabah saatlerinde işine giden yurttaşların geri çevrilerek, evlerine sokulduğu, bu yüzden çevre halkının işine çok geç gidebildiği haber verildi.

Arama sırasında bazı kişilerin gözaltına alındığı bildirildi. Ancak sayıları ve isimleri hakkında bilgi verilmedi.

NE ALIRSAN 12,5

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50 Cağaloğlu/İSTANBUL Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3257/15
Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay/ANKARA Telefon: 17 01 41

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM
Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazışleri Yönetmeni Bülent ÖZÜKAN
Sorumlu Yazışleri Müdürü Işık YURTÇU
Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASÜ

ABONE KOŞULLARI
Yurt İçi: 3 aylık 675.– TL, 6 aylık 1350.– TL, 1 yıllık 2700.– TL.
Yurt dışı: 3 aylık: 1350, 6 aylık: 2700, 1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI
2,3. sayfalar (süt.cm) 400 – TL.
Devam sayfaları (süt-cm) 450 – TL.
İlan sayfaları (süt-cm) 320 – TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm) 700 – TL.
Yayın ilanları .... 400 – TL.
Küçük ilanlar (kelimesi) 10 – TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

Koç'un ücretleri dondurma istemi ve DİSK'in görüşü

Vehbi Koç'un temsil ettiği sınıf hiçbir konuda fedakârlık yapmamaktadır. Bunu öylesine geliştirmişlerdir ki,konuşmamıza konu olan açıklamada nüfus planlaması adı altında işçi sınıfının, emekçinin yatak odalarına bile hükmetmek, yatak odalarını kontrol altına almak istemektedirler.

Sermaye sınıfı ve iktidar telaşlıdır

Röportaj:
Tanju CILIZOĞLU

Türkiye'nin sermaye güçlerinin kurmaylığını sürdüren Vehbi Koç, ücretlerin, fiyatların, kiraların dondurulması gibi bir istemle ortaya çıktı. Basın, televizyon ve siyasi odaklar, bu isteğin kamuoyunu oluşturmağa yöneldiler. Emekçilerin lokması bir kez daha mı küçülecekdi?

Bu konuda işçi sınıfının ilerici demokrat örgütü DİSK ne düşünüyordu? Nasıl bir kararlılık içindeydi? Bunu saptamak için DİSK Genel Sekreteri Fehmi Işıklarla bir konuşma yaptık. Aşağıda bu konuşmayı bulacaksınız

Soru: Vehbi Koç'un ücretlerin ve ana ihtiyaç maddelerinin fiyatlarının dondurulmasına ilişkin son açıklamalarına DİSK olarak ne diyorsunuz?

Cevap: Biz genel olarak bu konuda bir değerlendirme içindeyiz. Ücret fiyat ilişkileri ve ekonominin içinde bulunduğu sorunları açıklayan ve bu konuda işçi sınıfının görüşünü yakında açıklıyacağız. Arkadaşlarımız bu konuda yoğun bir çaba ve çalışma içindeler.

Yıllardır giderek derinleşen bunalımın nedenlerini açıklıyor, halkımıza bunu aktarmağa çalışıyorduk. Ama sürekli olarak bizim patronlar ve onların siyasi temsilcileri ile yayın organlarının saldırısına uğradık. Size çok somut bir örnek vermek isterim:

Kendi öz kaynaklarımıza dayalı olmayan enerji politikası ülkeyi giderek batağa götürür diyorduk. Çünkü petrolün çok uluslu şirketler ve onların kontrolunda olduğunu biliyorduk. Ülkemizde yeteri kadar akarsu, azımsanmıyacak kadar kömür olmasına rağmen gerek ulaştırmada, gerek sanayide dışa bağımlığı artıran petrol tercih edildi. Sosyalistler, yurtsever aydınlar, işçi sınıfının sendikal örgütleri bu önerileri savunduklarında veya dile getirdiklerinde "Komünistler Moskova"ya" diye tepki gösteriyorlardı. Çünkü bu sürede petrole dayalı ulaştırmada çok fahiş kârlar elde ediyorlardı. Tepkilerinin bir kökeni de buydu. Şimdi ise kendileri 15 yıl sonra aynı sıkıntıdan şikâyet etmekte ve enerji açığını Sovyetler Birliği ile Bulgaristan'dan karşılamak istemektedirler.

Gene bugün söylediklerimiz bir avuç çıkar çevreleri tarafından tepki ile karşılanmaktadır.

Koç özellikle anarşi konusunda da hükümetin cesur davranması gerektiğini vurgulamakta ve savunmaktadır. Onlara göre anarşiyi önlemenin koşulu demokratik hak ve özgürlüklerin kısılarak, giderek ortadan kaldırılması demektir. Bize göre ise demokratik hak ve özgürlüklerin yetersizliği düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün çok sınırlı olması kaynaklardan biridir. On yılda 12.3 milyar liralık yatırımı gerçekleştiren, ürettiği mallara yeteri kadar zam sağlayan Koç ve benzerleri onaltı yıldan beri grev, toplu sözleşme hakkı olan işçileri onaltı yıllık grevli direnişli mücadelelerine rağmen; onaltı yıl evvelki satın alma gücünden daha geriye düşürmüşlerdir. On yılda bu denli büyük bir yatırım, satın alma gücü her geçen gün biraz daha düşen işçilerin sırtından kazanılmıştır.

Fiyat dondurmanın hangi mekanizma ile olacağını açıklamıyan Koç, şimdi ücretlerin dondurulmasını sağlamak için ciddi bir kurgudadır. IMF de bunu istemektedir. Ucuz emek çalıştırıp çok fazla kâr sağlamak isteyen tüm işadamları da bunu istemektedir, bunu savunmaktadır.

Şimdi sormak gerekir. Fazla fiyatla satış yapan tüccar yasalar gereği beşyüz lira ağır para cezası ile cezalandırılmaktadır. Büyük tüccarlar bu para cezası ile mi fiyatları donduracaktır?

Soru: Koç'un bu istemi, Amerika ile hükümetin, üslerin açılması konusunda pazarlıkta bulunduğu ve bu arada ordunun Cumhurbaşkanı'na verdiği muhtıranın güncelliğini koruduğu ve IMF'nin öneri paketini sunduğu bir süreçle çakışmasını nasıl yorumluyorsunuz?

Cevap: Aslında sömürü birprogram işidir. O nedenle rastlantı olarak kabul edilmesi olanaklı değildir. Soruyu daha geliştirmek mümkündür. 12 Mart muhtırası o dönemin balyozcularının yaptıkları işkencelerden geçen, cezalandırılan birçok yurtsever; şeriatçısının, kafatasçısının, sömürücüsünün birleştiği MC ve uygulamaları; 1 Mayıs 1977 katliamı; Sivas, Elazığ, Malatya, Kayseri ve Kahramanmaraş soykırımı, getirilmek istenen baskı yasaları hep bir bütünün parçaları, sömürünün ve ülkemizin yağmalanmasının programıdır.

(Devamı 7. Sayfada)

● Koç ve benzerleri onaltı yıldan beri grev-toplu sözleşme hakkı olan işçileri, onaltı yıllık grevli direnişli mücadelelerine rağmen, onaltı yıl evvelki satın alma gücünden daha geriye düşürmüşlerdir.

● Aslında sınıf mücadelesi çok üst noktalara yükselmektedir. Sermaye sınıfı ve iktidar telaşlıdır. İşçi ve memur kıyımından faşist saldırılara varıncaya kadar her türlü yola başvurmaktadır. Sorun tamamen sistem sorunudur. Siyasi arenada Demirel bu bunalımın üstesinden biz geliriz, Ecevit bu bunalımın üstesinden biz daha iyi geliriz demektedir.

● Batılı ülkelerde kapitalistlerin normal kâr oranları ölçüsünde yani %15 -25 arasında kâra razı olmaları halinde ülkemizde bu denli fiyatların artmıyacağı açıktır. Ama ülkemizde bunalım % yüzden başlıyarak astronomik rakamlara ulaşmaktadır.

● Fiyat dondurmanın hangi mekanizma ile olacağını açıklamıyan Koç şimdi ücretlerin dondurulmasını sağlamak için ciddi bir kurgudadır.

ISINANLAR
ÜŞÜYENLER

Maden işçisi, kömürü canı pahasına üretir

9 — İNCELEME
ARAŞTIRMA SERVİSİ

Evet, beklediği üretimi gerçekleştirebilirmi yoksa gerçekleştiremez mi, onu bilemeyiz ama devlet, emekçilerin insanca ısınabilmede umutlu oldukları son ve biricik seçeneklerini de ellerinden almaktadır... Hayır demektedir devlet, benim ısınma ve ısıtmaya ayıracak kömürüm yoktur.. Ben öncelikle, sahiplerime hizmet etmeliyim. Fabrikatörler benden elektrik istiyorlar.. Öncelikle bunu sağlamalıyım.. Bunun için de üreteceğim kömürü elektrik santrallerine göndereceğim. Fabrikaların çalışması gerekmektedir öncelikle.. Gerisi önemli değil benim için. Evet, devlet yaptığı planlarla bunu demeye getiriyor.. Üstelik, yakıt derdini bile bile.. Hatta, kendisi de yazıp çiziyor.. Diyor ki, 1980 yılında Türkiye'de ısınmada yaklaşık 38 Milyon 400 bin tonluk (linyit eşdeğeri) yakıta ihtiyaç duyulacaktır. Ne var ki, bunun ancak 34 milyon 400 bin tonu karşılanabilecektir (62). Kısacası devlet, 1980 yılında yaklaşık 4 milyon tonluk (linyit eşdeğeri) yakıt açığını kabul ediyor.. Üstelik bu açığın 1985 yılında 15 milyon 300 bin tona, 1990 yılında da 23 milyon 100 bin tona çıkacağını söylüyor..

BU HALK NE YAKACAK DİYE SORMAZLAR MI?

Bu halk ne yakacak diye sormazlar mı?.. Daha bugün, yılda 10 bin bebenin zatüreden öldüğü ortada iken, yakıt açığının artması ile, ölüm sayısının gelecek yıllarda çoğalacağını hatırlatmazlar mı insana?.. Ve buna cinayet demezler mi?.. Büyük tekellerin ihtiyacı olan elektiriği üreteceğim diye halkı yakıtsız bırakarak, onu ölüme iten devlete ne denir sonra?..

Kömürü elektrik üretmek için mi tüketmeli, yoksa yakıt olarak mı tüketmeli?.. Böylesi bir soruyu sormak bile saçmadır.. Kuşkusuz, eğer halkı soğuktan öldürmeye amaçlı değilsen, ürettiğin kömürü, halka yaksın diye iletmek zorundasın.. Ne var ki, devlet, yaptığı planlarla ürettiği kömürü elektrik üretiminde tüketeceğini ısrarla savunmaya devam etmektedir...

Her yıl 70-80 maden işçisi ölür Türkiye'de.... İş kazasından.

Daha düne kadar, halka ısınması için yeterince kömür veremiyen devlet, bunu özel maden patronlarının denetimlerinde bulunan zengin kömür yataklarının yeterince değerlendirilemediğine bağlamaktaydı.. En azından, bu gerçeği, halka yeterli kömürü verememenin nedenlerinden biri olarak göstermekteydi.. Bugün bu engel ortadan kalkmıştır artık..

Üretim ne kadardır?.. Halk kömür bulabilecek mi?..Şimdi bu sorulara cevap aramaya çalışalım.. Şu gerçeği kabul ederek, sürdürelim araştırmamızı.. Açık bir gerçektir ki ve tarihte görülmüştür ki, her devletleştirme girişiminin ardından geçici bir üretim düşüşü olur. Bu olağandır. Ama, geçici üretim düşüşünü mutlaka, büyük üretim artışları izleyecektir.. Yeter ki, devletleştirme girişimi, yarım-yamalak olmasın.. Yeter ki, devletleştirme girişimi, doğru dürüst olsun..

Devlet, özel maden patronlarının sahalarına el koymuştur.. İyi etmiştir.. İyi etmiştir ama, bu girişimi yarım yamalak olmuştur. Yarım yamalak olduğu için de geçici ve kısa sürmesi gereken üretim düşüşü, uzun sürecektir.. En önemlisi, kış çok büyük oranlarda yakıt sıkıntısı çekilecektir..

Ne yaptı devlet?..El koyduğu (üstelik tazminat ödeyerek) sahaları idari olarak bile kendine bağlayamadı bugüne kadar.. Bir kısım sahalarda üretime kendisi girmedi, müteahidler çalıştırdı.. Öyle ki, kimi sahalarda müteahhidler, sahaların eski sahipleri oldu.. Bu üretim düşüşünü, içine girdiğimiz 1979 kışında alabildiğine hissedeceğiz. Kömürle ısınan milyonlarca emekçi, örneğin geçen yıl edinebildiği kömürü bu yıl bulamıyacaktır..

Bu yılın ilk dokuz aylık üretim miktarı, programın 1 milyon ton gerisindedir.. Devletleştirilen özel maden patronlarının sahalarından henüz dişe dokunur bir üretim sağlanamamıştır. Örneğin, devletleştirilen Şırnak Linyit İşletmesi'nin bu yılki üretimi, geçen yıla oranla, en iyimser bir tahminle yarı yarıya düşecektir.. Geçen yıl özel maden patronlarının kömürü ile ısınan halk kesimi, bu yıl ihtiyacı olan kömürü devletten talep edecektir ama edinemiyecektir...

YAKACAK KÖMÜR AÇIĞI: EN AZ 2 MİLYON TON!..

Bütün bu gerçekleri göz önünde tutarak yaptığımız bir hesaba göre, bu yılın geçen yıla oranla yakıt açığı en az 2 milyon ton dolaylarında olacaktır.. Bir başka deyişle, bu yıl ısınma ve ısıtmada, geçen yıla oranla en az 2 milyon tün linyit tüketim açığı olacaktır..

Evet, kömürle ısınan yığınlar bu kış kömür bulamıyacak.. Eğer devlet, başka alanlara verdiği kömürü ısınma-ısıtmaya aktarmaz ise, bu kış kömürsüzlük halkın belini bükecek.. Karaborsa kömüre bile razı olsa, olabilse, kömür bulamıyacak.. Bu bir tahmin değildir..

Açık bir gerçektir.. Şöyleki; 1978 yılında devletin yakıt olarak pazarladığı kömürün 3 milyon 500 bin ton olduğunu belirtmiştik.. KST'nin (Kömür Şatış Tevzii Mü Müessesesi) 1979-1980 ısınma mevsimi için ısınma ısıtmaya ayırdığı toplam kömür miktarı ise yaklaşık 4 miyon 290 bin ton dolaylarındadır (63)... Demek ki KST geçen yıla oranla yaklaşık, 800 bin tonluk bir artış getirmiş ısınma ve ısıtmaya.. Ya peki, geçen yıl özel maden patronlarının kömürü ile ısınan halk ne yakacak?.. Az değil bu miktar aşağı yukarı 2,5-3 milyon ton dolaylarındadır.. Işte bu nedenle diyoruz ki, kömürle ısınan emekçi yığınlar bu yıl kömür bulamıyacak!...

DEVLET KÖMÜRÜ NASIL DAĞITIR NASIL SATAR VE DE KÖMÜR KARABORSASI

Kuşkusuz kömür karaborsası, önceki yıllara oranla daha şiddetli bir biçimde kendini hissettirecektir.. Kömür karaborsası, 1979 kışının yaşanacak en önemli olaylarından biri olacaktır.. Çünkü, devletin kömür dağıtım ve satış düzeninin elle tutulur bir yanı yoktur ve bu sorun, başlı başına ele alınması gereken bir sorundur..

Devlet kömürü nasıl dağıtır ve nasıl satar?.. Gelin, isterseniz bu dağıtım ve satışın nasıl olduğuna geçmeden, bu dağıtım ve satışta nelerin olup bittiğine değinelim kısa kısa...

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyişte politik çıkar hesapları yoğunlukla yaşanır.. Kömür dağıtım ve satışı çoğu kez, politik çıkar hesaplarına göre yapılır...

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyişte devlet çarkı ile aracı, tefeci ve tüccar iç Kömür dağıtım ve satışı çoğu kez ve açıkça bu iç içelikte yürür...

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyişte karaborsa resmiyet kazanır. Kömür dağıtım ve satışı çoğu kez ve açıkça karaborsadan olur...

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyişte tüketicinin kuyruklarda bekleye bekleye çektiği sıkıntı doruk noktasındadır. Kömür dağıtım ve satışında çoğu kez tüketici parasını yatırdığı halde kömürünü alamaz..

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyişte tahsisler yer değiştirir.. Örneğin Isparta'nın bilmem hangi köyüne tahsis edilen kömür, gelir Kocaeli'nde satılır.

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, ocak ağzında devletin resmi fiyatları ile satınalınan kömür, tüketiciye en az 5-6 katı fiyatlarla satılır. Devletin ve belediyenin fiyat denetimi bir güldürü ögesi olur bu işleyişte..

Kömür dağıtım ve satışının öyle bir işleyişi vardır ki, bu işleyiste yeraltı dünyasının çıkarı vardır.. Bu işleyişin bir ucu da Ankara'da düğümlüdür..

Evet, yerin yüzlerce metre derinliklerinde gazı-tozu yutan, göçük altında kalıp ardında yetimler bırakan, her yıl 70-80 kurban veren maden işçisinin, binbir eziyetle ürettiği kömür, dünyanın en gaddar ve iğrenç sömürüsüne konu olur.. Maden işçisinin kanı ile yoğrulu kömür, sömürücü bir avuç kapitalisttin kâr kaynağı olur.. Maden işçisinin eliyle tırnağıyla ürettiği kömür, diğer emekçi kesimlere ateş pahası fiyatlarla satılır.. Üreten emekçi, canı pahasına üretir.. Tüketen emekçi de çoluğunun çocuğunun ekmeğinden aşından keserek, satınalır kömürü, öyle tüketir...

— Yarın: —

KST'NİN KÖMÜR DAĞITIM VE SATIŞ DÜZENİ

(62) "Genel Enerii Durumu ve Teşhin..."
(63) "KTS Kayıtları..."

ÇOCUK GAZETESİ

UÇURTMAM RÜZGÂRA DOYGUN

Uçurtmam rüzgâra doygun
öttürmeye koyulmuş kavalını
yıldızlar süzülüp gidiyor
gökkubbede.

Uçurtmam ince, kıvrık
sanki ilkdördünde bir ay
uçurtmam rüzgâra doygun
türküsü billur berraklığında.

Uçurtmam yoksa sen
gümüş renkli derenin
dalgalarında salınan
o küçük kayık mısın?

Uçurtmam rüzgâra doygun
türküsü yayıldıkça
yayılıyor boşluğa.

Uçurtmam yoksa sen
göğün koca eleğinde
kuruyan bir hurma mısın?

Gök büyük, ova uçsuz bucaksız
hasat bitmiş çoktan
uçurtmanın çizdiği orak
unutulmuş da
uyuyup kalmış tarlada.

Uçurtmam rüzgâra doygun
türküsüyle dolar gökyüzü
türküsüyle yeşillenir pirinç tarlası
salınır kamışları köyün.

Ey! Cepheye yürüyen asker ağbey
Ey! Traktörün üstündeki genç sürücü
duyuyor musunuz türküsünü
uçurtmanın?

Uçurtmamın türküsü
parıldar güneşte
gök bu türkü kadar mavi
gök bu türkü kadar derin.

Uçurtmamı yere bağlayan
ipe gelince
düğümledim onu
kıyısındaki kazığa
bir bomba çukurunun.

TRAN DANG KHOA

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

Orada gökte
Kara bir at var
ta yukarlarda
Yüce tanrı çeker onu,
At desen bağırır:
Yeha; hayda!

TV'de BUGÜN

19.00	HABERLER
19.05	LASSIE

Sürekli Filmin "Avcılar" adlı bölümü yayınlanacak.

19.30	TAKSİ
20.00	HABERLER
20.35	UYKUDAN ÖNCE
20.45	ÇÖZÜME DOĞRU

Programın 9. bölümünde, istihdam konusu işleniyor. Ülkemizin önemli nedenleri araştırılarak, mevcut üretim potansiyeli tam olarak kullanıldığında işsizliğin ne ölçüde giderilebileceği tartışılıyor.

21.25	KLASİK MÜZİK
22.15.	CHARLİE'NİN MELEKLERİ
22.45	HABERLER